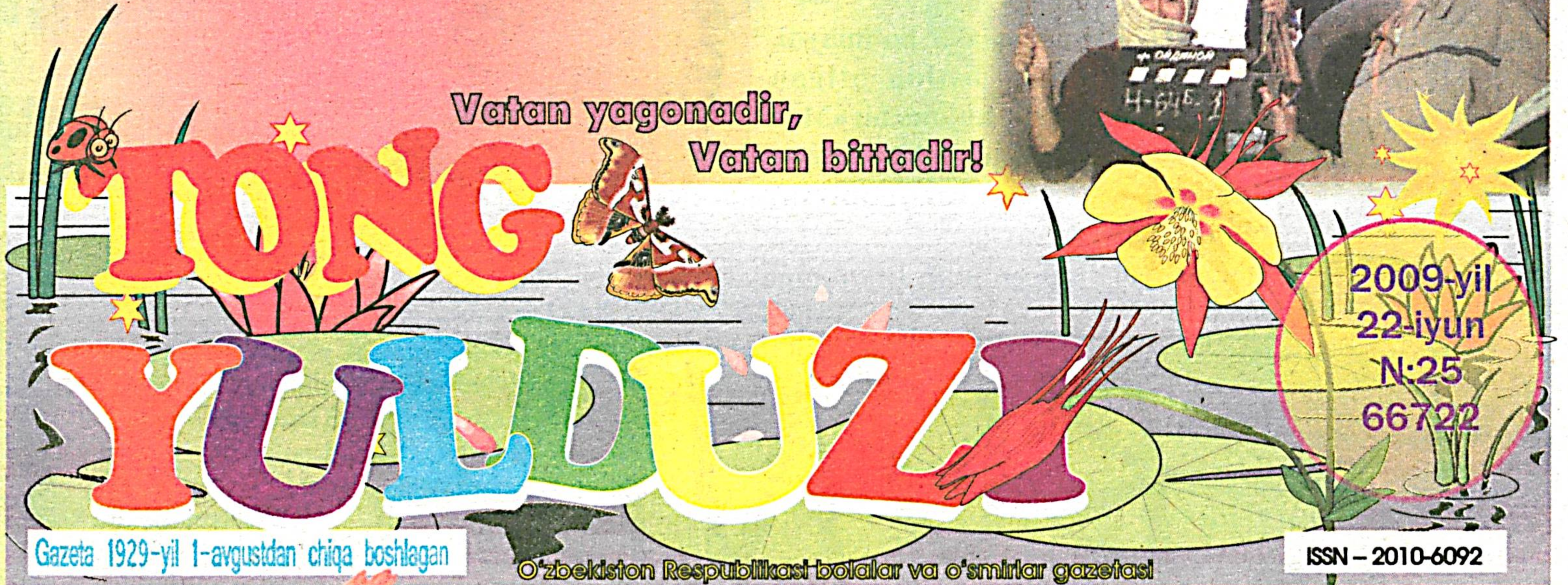

TANISHING: MARJONA SHAVKATOVA

Avstriyaning Insburg shahrida o'tgan Xalqaro kinofestivalda «O'zbekkino» milliy agentligi buyurtmasi asosida suratga olingan «Oydinoy» badiiy filmining bosh rol ijrochisi Marjona Shavkatova «Eng yaxshi ayol ijrochi» nominatsiyasi bo'yicha birinchi o'ringa sazovor bo'ldi. Marjonoy bilan suhbatni gazetamizning keyingi sonlarida o'qiydiz.

27-iyun –
Matbuot va
ommaviy
axborot
vositalari
xodimlari
kuni

Muharrir so'zi

YAXSHI SO'Z HAM SOVG'A

O'yinqaroq bolalik, g'o'rlik bekatlari ortda qolib, ulg'ayish ostonalariga yetib, undan mustaqil hayot bo'stoniga kirgach, odam bolasi dunyo haqida o'ylay boshlaydi. Siz bilan so'z haqida, nega insonga til berilganligi to'g'risida so'zlashmoqchi bo'lsak, avvalo, bu qanday mo'jiza, degimiz keladi. Lekin hamisha, har vaqt ham shu yuksak pog'onadan qaralavermaydi.

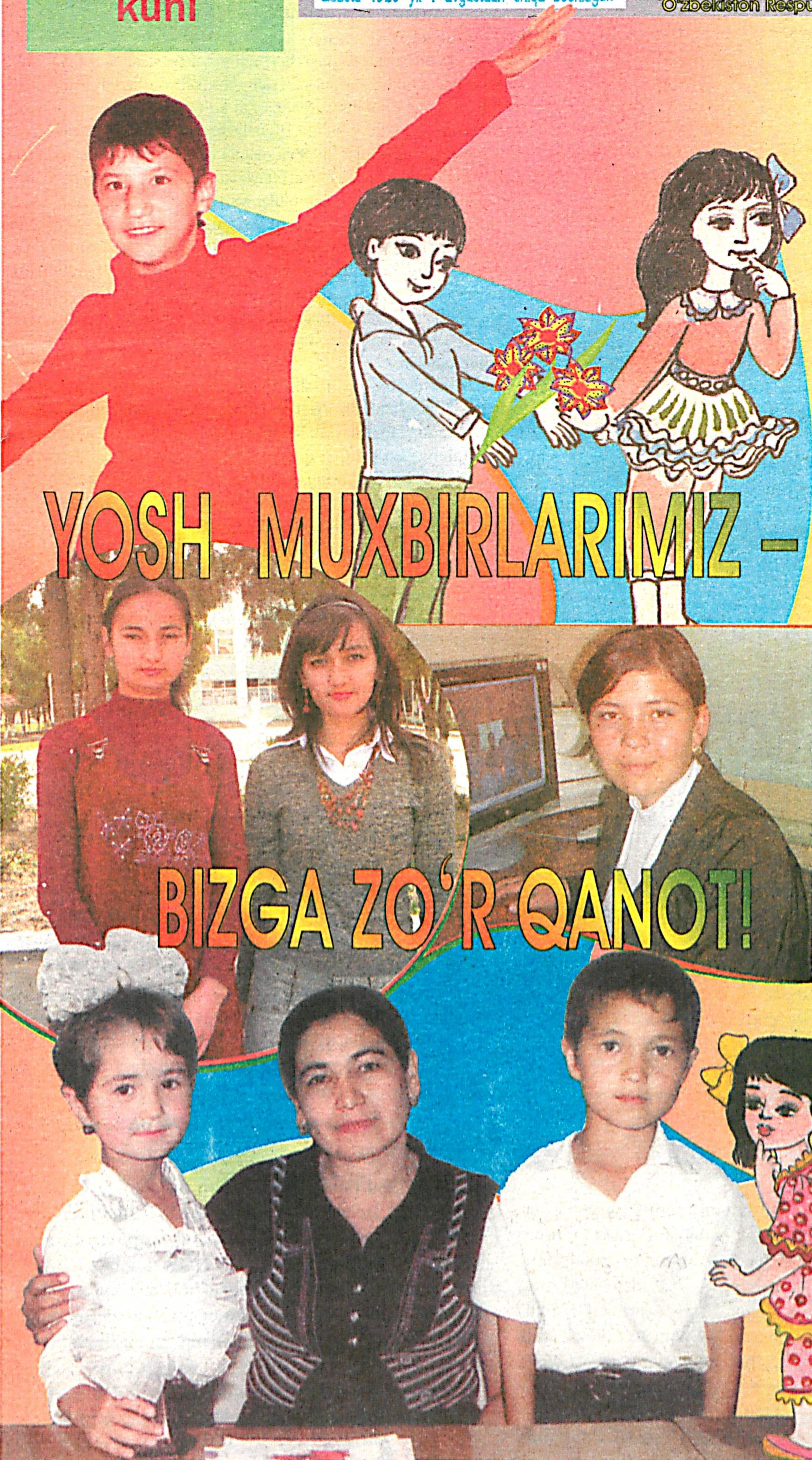
Alisher Navoiy bobongiz «Insonni so'z ayladi judo hayvondin», degan edilar. Darvoqe, aziz bolalar, insonni til yanada go'zallikka burkadi, unga muomala madaniyatini, donolikni, buyuklikni hadya etdi. So'z buyuk qurol. Bir og'iz shirin so'z bilan odamlarga a'lo kayfiyat, tinchlik, xotirjamlik bag'ishlash, bir og'iz yomon so'z bilan adovat qo'zg'ab, olamni ostin-ustun qilish mumkin.

«Tilga e'tiborsiz – elga ixtiyorsiz», deydi yana Hazrat Navoiy bobongiz. Dunyoda jamiki insonlar ona tilini e'zozlaydilar, chunki dunyoga hurmat o'z onasiga va uning tiliga bo'lgan e'zozdan boshlanadi. Qanday ajoyib, boy tilimiz bor. Bu tilda har qanday fikringizni lo'nda, sodda, ravon ifoda eta olasiz.

Abdulla Qodiriy, Cho'lpon, Usmon Nosir, Mirtemir, Oybek, Zulfiya kabi ijodkorlar tili qanchalik jozibador, jarangli va sehlidir. Ularning asarlari bizga zavq-shavq bilan birga, behad katta ma'naviy ozuqa ham beradi.

YOSH MUXBIRLARIMIZ –

BIZGA ZO'R QANOT!

Davomi 2-3-betlarda

G'AROYIB FUTBOLCHI

Bolalar, dunyoda qanday qiziq voqealar bo'lmaydi, deysiz?! Angliyada qalin tuman ostida o'tgan uchrashuvdan so'ng hujumchi: «Men beshta gol urdim, lekin qaysi darvozaga to'p kiritganimni bilmayman», deb aytgan.

Hushyorlikni qo'ldan bermang, bolalar!

BUNDA

BIR GAP BOR...

– Aziz bolajonlar, yana bir necha kundan so'ng qanday bayramni nishonlaymiz? Jurnalist aka va opalarimizning kasb bayramlarini, deysizmi, ha, barakalla! Fursatdan foydalanib, Sizlar uchun biri-biridan qiziqarli, mazmunli gazeta va jurnallar chop etayotgan, maroqli ko'rsatuvlar, radioeshittirishlar tayyorlayotgan barcha jurnalistlarni chin dildan muborakbod etamiz.

Bayram munosabati bilan O'zbekiston Jurnalistlari ijodiy uyushmasi raisi, Respublikada xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi Sherzod G'ULOMOVning uyushma faoliyatiga oid fikrlarini, yosh qalamkashlarga bildirgan samimiy tilaklarini yozib oldik:

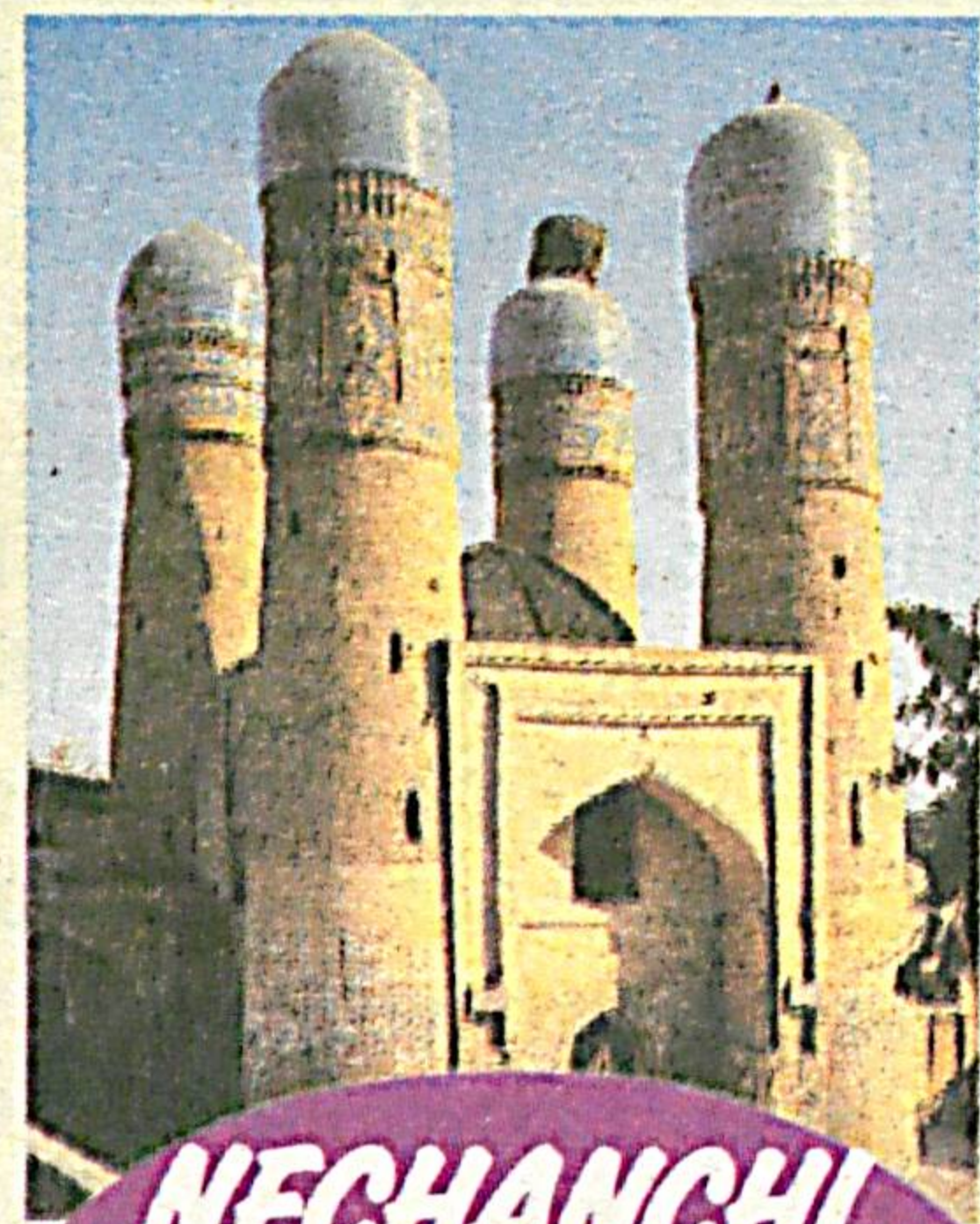
«TIMSOLINGIZDA KELAJAKNI KO'RAMAN»

– Yurtboshimizning Respublika OAVni rivojlantirishga bo'lgan e'tibori va g'amxo'rligi natijasida mustaqillik yillarida mass-media sohasida ham tub o'zgarishlar sodir bo'layotganidan xabaringiz bor: milliy jurnalistikamiz yangicha shakl va mazmun kasb etdi, sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarildi. Mustaqillik tufayli to'rtinchi hokimiyat darajasiga ko'tarilgan ommaviy axborot vositalarini davr ko'zgisiga qiyoslash mumkin. Ularda faoliyat ko'rsatayotgan jurnalistlar ilg'or va yangiliklarga intiluvchan kuch sifatida yurtimizda amalga oshirilayotgan bunyodkorlik ishlari, ijtimoiy hayotdagi yutuqlar, kamchiliklar, muammolar va ularning yechimi to'g'risida xalqimizni o'z vaqtida xabardor etib kelmoqdalar. Uyushmamiz tashabbusi bilan jurnalistlarni rag'batlantirish va himoyalash, ularning kasb mahoratini oshirish, milliy va xalqaro jurnalistikaning eng yuksak yutuqlarini ommalashtirish maqsadida «Oltin qalam», «Eng ulug', eng aziz», «Yilning eng faol jurnalisti» kabi ko'plab tanlovlar o'tkazib kelinyaptiki, ularning nufuzi, ko'lami yildan-yilga ortib, kengayib borayotganini faxr bilan e'tirof etishimiz mumkin.

Jurnalist degan, og'ir, shu bilan birga, sharaflig kasbga mehr qo'rgan yosh qalamkash o'g'il-qizlarimiz, men Sizning timsolingizda jurnalistikamizning ertasini, kelajagini ko'raman. Mashaqqatlardan cho'chimang, ko'proq o'qing, uqing, til o'rganing, dunyoviy bilimlaringizni boyitib boring. Atrofdagi voqea-hodisalarga teran ko'z bilan boqishga odatlaning. Zero, jurnalist ijtimoiy hayotdagi o'zgarishlarni, yutuqlar-u kamchiliklarni haqqoniy va xolisona to'g'ri yoritib olsagina, uning maqolalari, ko'rsatuv va eshittirishlari jamiyat taraqqiyotiga xizmat qiladi.

O'z oldingizga qo'rgan ezgu-maqсад yo'lida intilyapsizmi, qalam tebratyapsizmi, demak, bu Sizning ham bayramingiz. Barchangizni kasb bayramimiz – Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuni bilan tabriklayman!

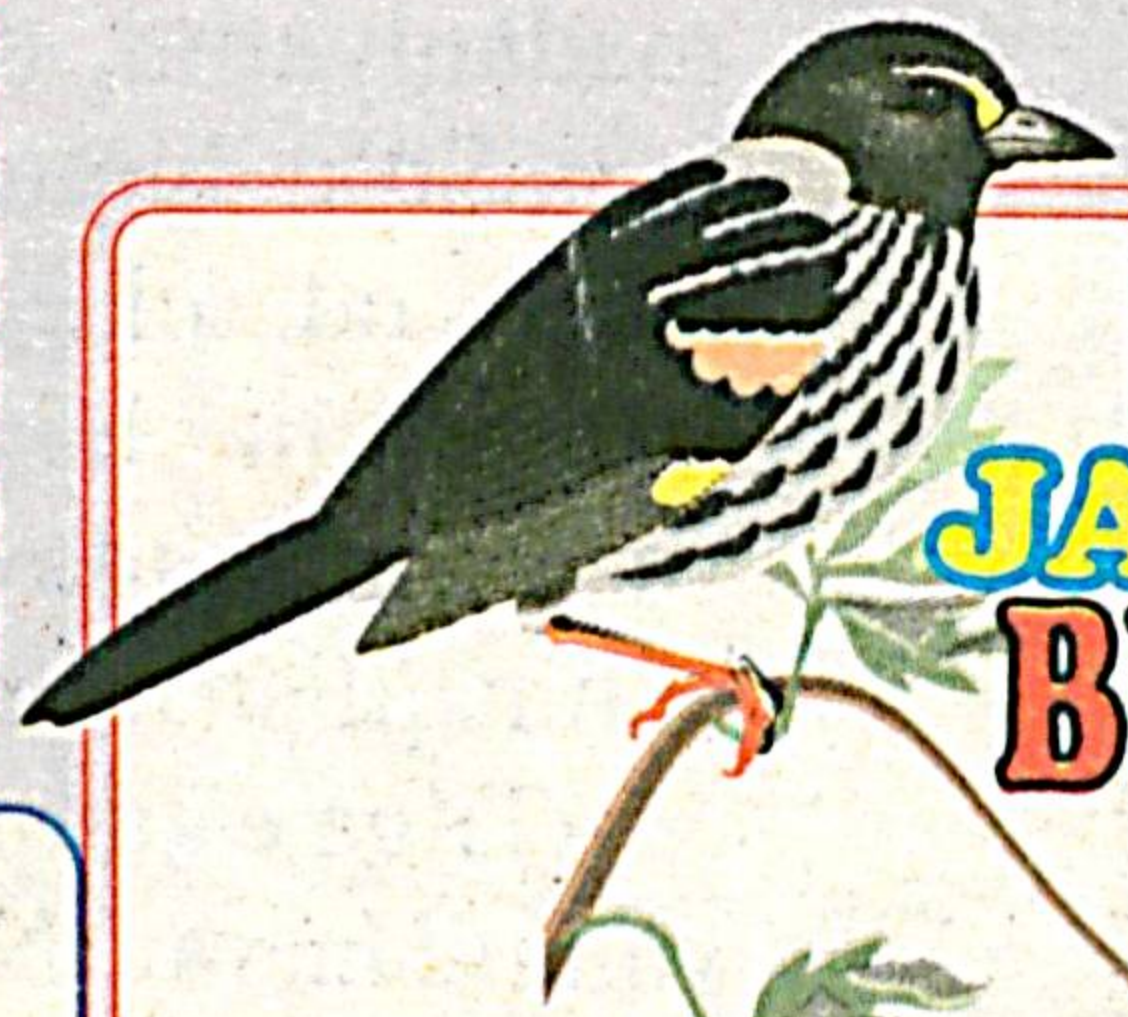

NECHANCHI MARTA?

Azim Samarqand shahrida shu yilning avgust oyida «Sharq taronalari» musiqa festivali o'tkaziladi.

– Nechanchi marta? – deb so'raysizmi?
– O'n yettinchi marta!

«SAMSUNG» kompaniyasi quyoshdan quvvat oladigan qo'l telefonlarini ishlab chiqardi. Hozircha bu telefon Hindistonda sotuvga chiqarilgan. Siz-chi, aziz bolalar, Siz ham biror ixtiro haqida o'ylayapsizmi?

KARMANANING JAJJI BULBULI

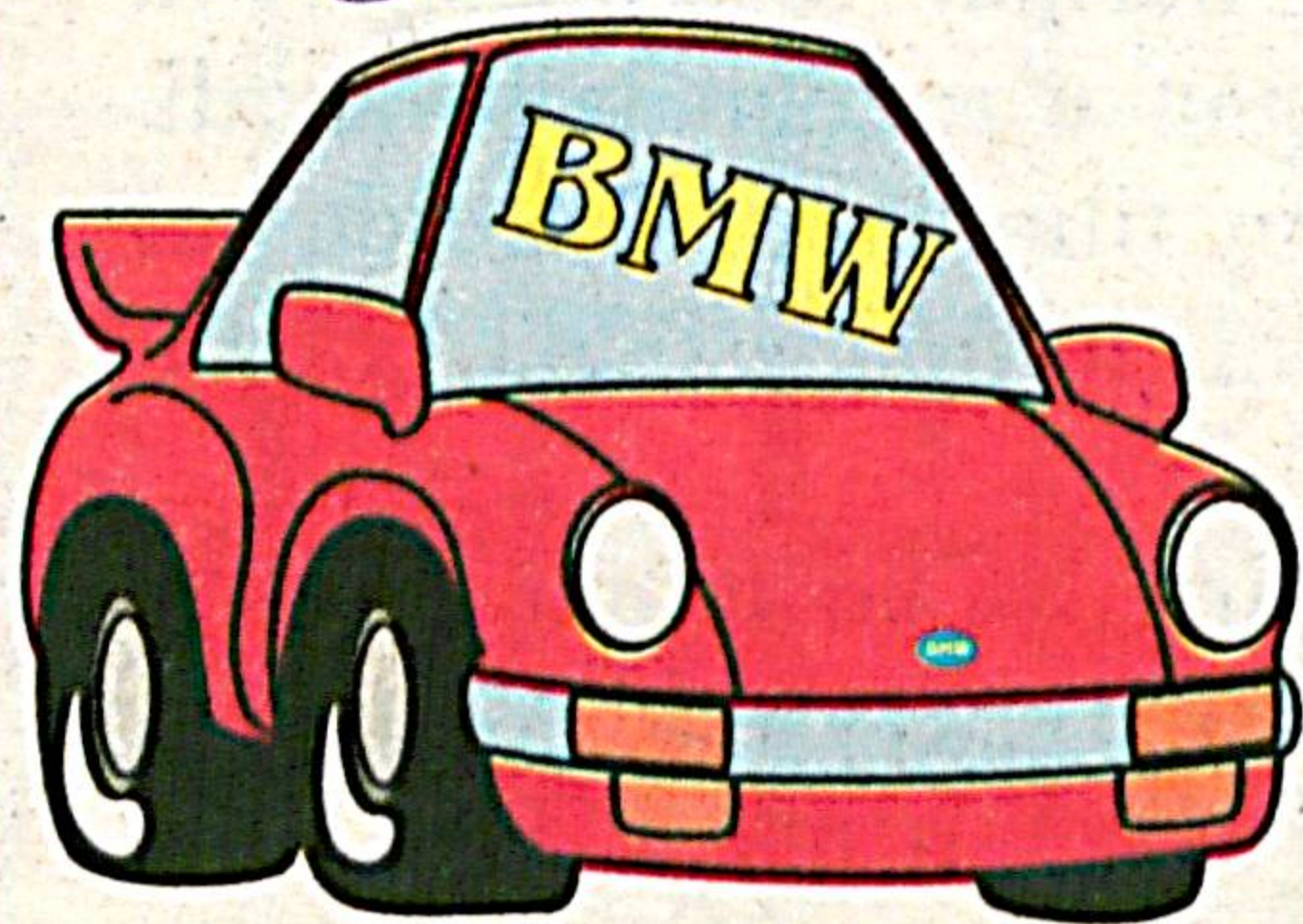
Adras libosi o'ziga yarashib turgan mana bu qizaloqning ismi Parizoda. Uni tanigan-bilganlar «Karmananing jajji bulbuli» ham deyishadi. Sababi, u qo'shiq kuylashni juda yaxshi ko'radi. O'zi hali juda kichik bo'lsa-da, maktabdagi deyarli barcha tadbir va tantanalarda faol ishtirok etadi. U qo'shiq kuylaganda, nafaqat bolajonlar, balki kattalarning ham zavqi toshib ketadi.

Bolajonlar odatda yozgi ta'tilni intiqlik bilan kutishadi. Navoiy viloyati, Karmana tumanida joylashgan 3-maktabning 1-«V» sinfini a'lo baholarga tamomlagan Parizoda Axadova esa maktabi, onasidek mehribon ustoz Nasiba Mahmudova bilan oz muddatga bo'lsa-da, xayrlashishni sira istamadi. Yozgi ta'tilda mitti hikoya va ertaklar yozib, «Tong yulduzi» gazetasiga yuborib turishni niyat qilgan qizaloq barcha jurnalist aka va opalarini kasb bayramlari bilan qizg'in qutlabdi.

Husanboy AVVALOV olgan surat

KICKINTOY UCHUN

«BMW» kompaniyasi kichkin-toylarni xursand qiladigan bo'ldi. Negaki, kompaniya «BMW Baby Racer II» deb nomlangan usti ochiq, 1,5 – 3 yoshdagi bolakaylarga mo'ljallangan yangi, haqiqiy avtomobilni taqdim etdi.

Avtomobilga 6,5 ot kuchiga ega dvigatel, shuningdek, spidometr va taxometr o'rnatilgan. «BMW Baby Racer II»ning bahosi 79 yevroni tashkil etadi.

(Boshi 1-betda)

Gazetamizda o'ttiz yildan buyon faoliyat yuritayotgan Feruza Jalilova, hamisha sergak, ishchan Feruza Odilova, she'r yozishda tayyor maslahatchi Axtamquli, bolalarning sportchi opasi Ma'mura Madrahimova, «Yo'qdan bor qilishga usta» Yusuf Abdullayev, o'ziga xos topqir jurnalist Gulyuz Orifjonova, nozik qalam sohibasi Sayyora Jo'rayeva, qalbi mehr nuriga to'la Manzura Ubaydullayeva o'zbek bolalar jurnalistikasi so'z boyliklaridan foydalanib, sizlarni ezgulik yo'llaridan yetaklab, baxtli bo'lishingizga ko'mak bermoqdalar. Albatta, Sizlar uchun yozish nihoyatda

murakkab. Shu bois, har kim ham bu olamga kirishga botinolmaydi. Bolalik dunyosining nozik jihatlari anglab qalam tebratayotgan ustozlarni, aka-opalaringizni, shuningdek, sinchkov musahhih Nargiza Abdullayeva, dilbar singlimiz Zuhra Muhsimova, bolalarni gazeta bilan siylaydigan Muzaffar Ahmedovning mehnati ham alohida qadrga ega. Ularga bayram kunida minnatdorlik bildirsak arziydi.

Tahririyat xodimlari Alisher Navoiy bobongizning quyidagi hikmatini doimo yodda tutadilar:

Nimagadir ta'tilga chiqqanimizdan so'ng, maktabda bo'lgan qiziqarli voqealarni yanada ko'proq eslaymiz

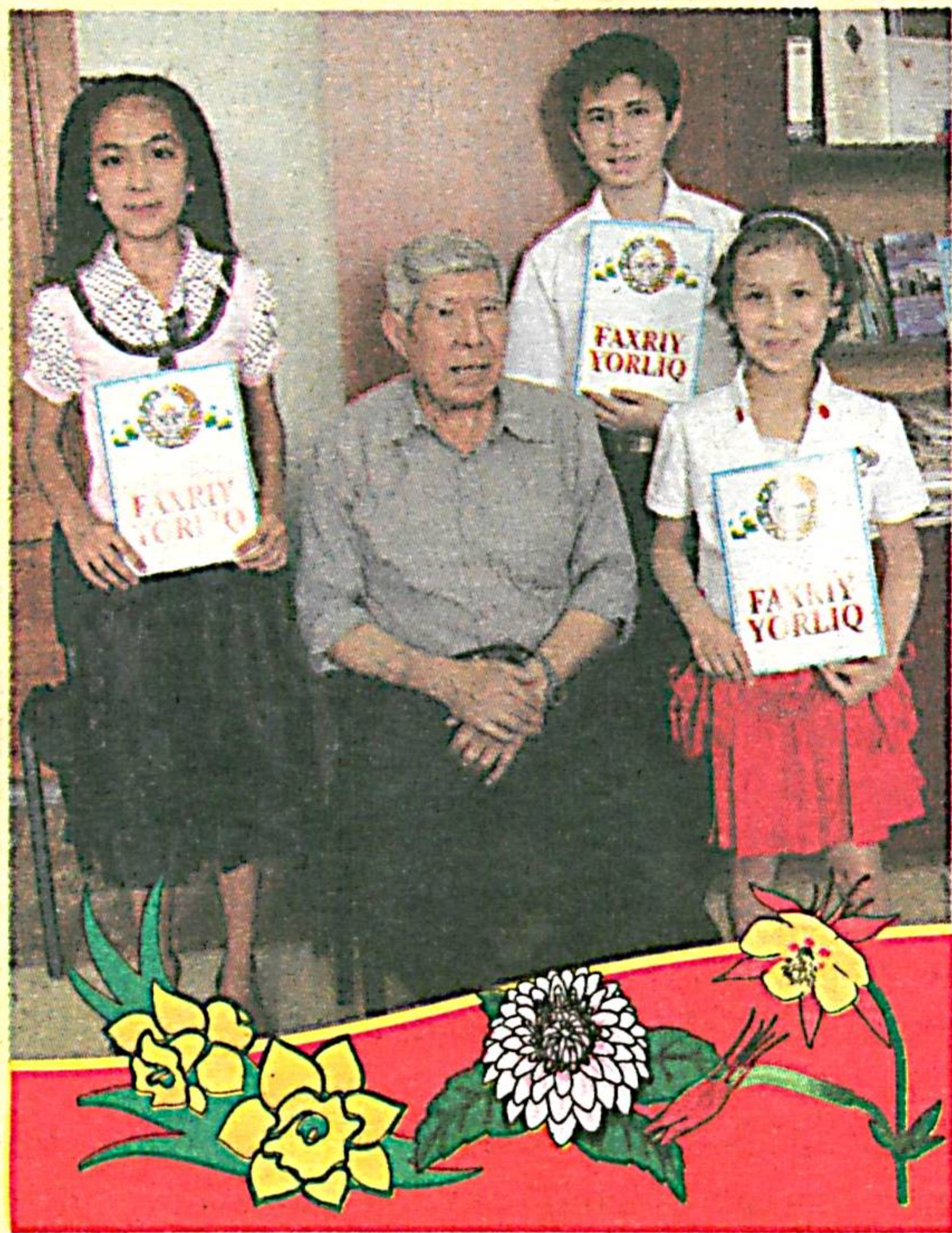
«Bilimdonlar tanlovi» yakunlandi

MADINA, ELYOR, DIYORA - G'OLIB

9 - MAKTUB

g'olibimiz Elyor Sirojiddinov ham onajonisi hamrohligida kirib keldi. Eng kichik g'olibimiz Diyora Jo'rayeva ekan. G'oliblar bilan yaqindan tanishib olganimizdan so'ng tadbirimizni boshlab yubordik. Tanlovda faol ishtirok etgan g'oliblarimiz xursandliklari ularning dil so'zlarida namoyon bo'ldi.

Madina AQILOVA: – «Bilimdonlar tanlovi»da 1-o'rinni egallab, g'olib bo'lganimni 18-may kuni chop etilgan gazetada o'qib, juda quvondim. Quvonchimga ota-onam, ustozlarim, sinfdoshlarim ham sherik bo'lishdi. Tanlov savollari qiyinroq bo'lsa-da, barchasiga to'g'ri javob topganimdan xursand bo'ldim.

Elyor SIROJIDDINOV: – Ochig'i, bu tanlovda 1-o'rin sohibi bo'laman, deb o'ylamagan edim. G'oliblik nafaqat menga, balki oila a'zolarimga ham katta quvonch keltirdi. Bundan ruhlanib, kelgusida o'tkaziladigan tanlovlarda faol ishtirok etishga ahd qildim.

Diyora JO'RAYEVA: – Men sevimli gazetamga sakkizta maktub yozdim. Xatlarim gazeta sahifalarida bosilmagan bo'lsa-da, tanlovda g'olib bo'lganimdan xursandman.

G'oliblar dil so'zlarini diqqat bilan tinglab o'tirgan bolajonlarimizning sevimli shoiri Tursunboy Adashboyev Diyoraga qarab gap boshladilar:

– Diyora, qizim, to'qqizinchi maktubing albatta «Tong yulduzi» sahifalarida bosiladi. Kichkina bo'lishingga qaramay, tanlovda g'olib bo'lganingni o'zi katta gap. Bugun sizlarni – tanlov g'oliblarini ko'rib, haqiqatan ham bilimdon o'quvchi ekanligingizga guvoh bo'ldim. Yana shunga amin bo'ldimki, bu o'quvchilarimiz kitob bilan doimiy oshno ekanlar. Negaki, Respublika nashridagi bilimdonlar tanlovida g'olib bo'lish oson ish emas. Bunga erishish uchun o'quvchi juda ko'p kitob o'qigan bo'lishi kerak. Bugungi yutug'ingiz bilan qutlab, sizni g'olib bo'lishingizda hissa qo'shgan «do'stlaringiz», ya'ni kitoblarni o'qishni kanda qilmang, deb qolaman.

Shundan so'ng, Tursunboy Adashboyev hamda «Tong yulduzi» gazetasining barcha xodimlari mehmonlar bilan dildan suhbatlashdilar. G'oliblarga atalgan sovg'alarni Tursunboy aka o'z qo'llari bilan egalariga topshirdilar. Esdalik uchun suratga tushayotganimizda, shoshqaloq daqiqalar bir-birini quvlab, o'tib ketganini ham sezmay qolibmiz. Hechqisi yo'q, bu unutilmas daqiqalarni suratlash allaqachon bir parcha qog'ozga muhrlab qo'ygan edi.

Gulyuz BAHODIR qizi

Bu daqiqalarni biz ko'p kutdik. Kutilgan vaqt yetib kelganda esa qalblarni hayajon egallab oldi. Negaki, tahririyatga taklif qilingan mehmonlar bir olam quvonch bilan aytilgan vaqtdan oldinroq yetib kelishgan edi. Vaqtni boy bermay, «Bilimdonlar tanlovi» g'oliblari va ularning ota-onalari bilan birin-ketin tanisha boshladik.

Tanlovda 1-o'rinni egallagan Madina Aqilova dadajonisi va oyijonisi bilan birgalikda tahririyatga tashrif buyurishdi. Madina bizga o'zi chizgan rasmini sovg'a tariqasida olib kelibdi. Yana bir

Malika RO'ZIYEVA,
poytaxtdagi
281-maktab
bitiruvchisi:

– Qizaloqlik chog'larimdan oq teleboshlovchi bo'lishni orzu qilardim. Bugungi kunda ma'lum ma'noda orzumga erishdim, desam ham bo'ladi. 5-6 yildirki, «Bolalar dunyosi» ko'rsatuvida boshlovchilik qilib kelyapman. Ustozlarim mustaqil ravishda sahifalar tayyorlashni ham ishonib topshirishyapti. O'z ustimda ishlab, tinimsiz izlanib, ular ishonchini oqlashga astoydil harakat qilyapman.

*Ko'ngul durji ichra guhar so'z durur,
Bashar gulshanida sanar so'z durur.*

Mustaqillik yillarida qaytadan jilolanib, dunyoga ezigulikni tarannum etayotgan boy, qudratli tilimiz nufuzining yanada yuksalishi, siz – bolalar va o'smirlarga, shu bilan birga, o'zbek bolalar jurnalistikasini yanada rivojlantirish, uni yangi gullar, boychechaklar bilan boyitish ham Siz-u bizga bog'liq.

Biz, shuningdek, olti yuzdan ortiq yosh muxbirlarimizni ham shu haftada nishonlanadigan bayram bilan qutlaymiz. Yaxshi so'z ham sovg'a. So'z sizga yaxshilik olib kelsin!

SARDORNING «DADA»SI

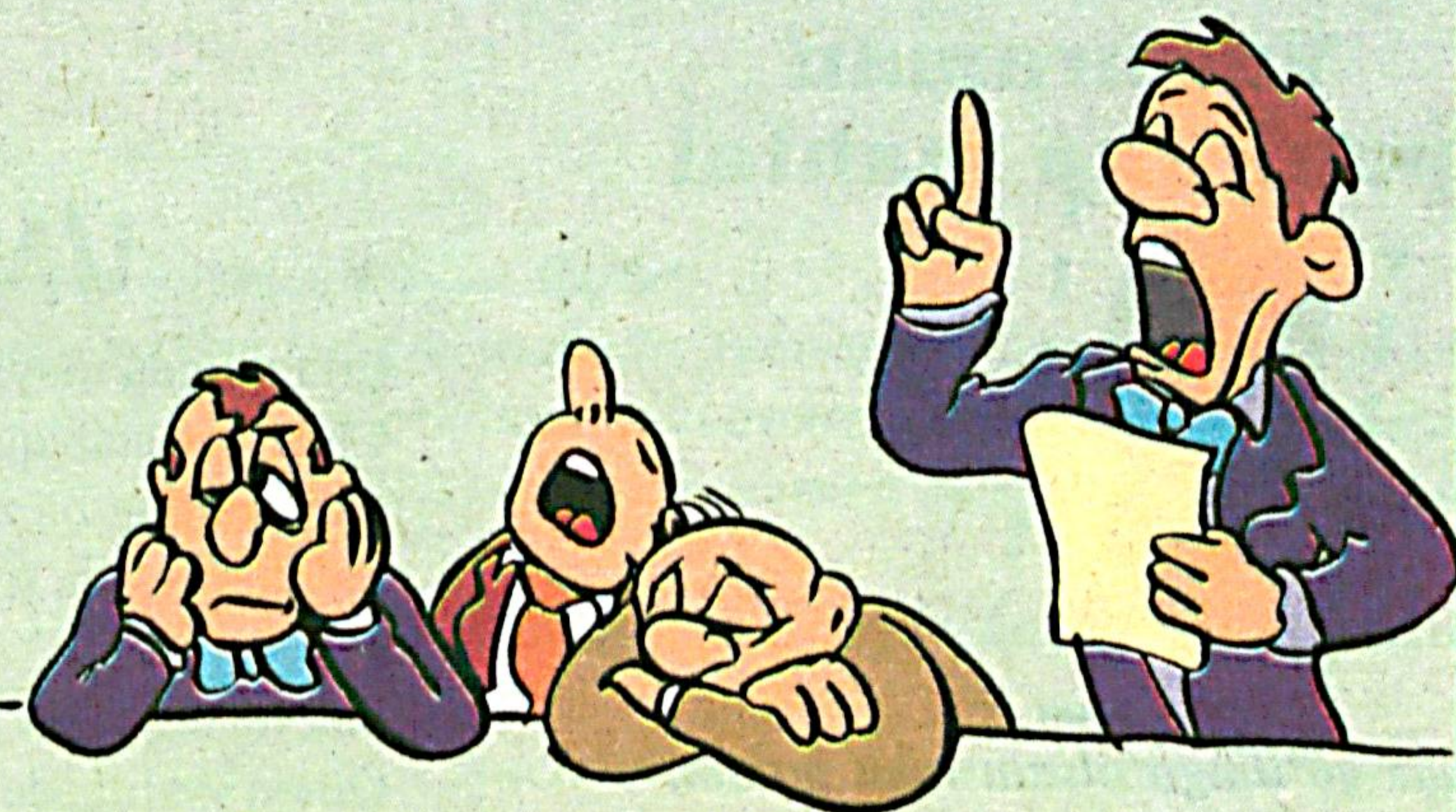
Nimagadir ta'tilga chiqqanimizdan so'ng, maktabda bo'lgan qiziqarli voqealarni yanada ko'proq eslaymiz.

Ona tili o'qituvchimiz betob bo'lib qolganliklari sababli, o'rnilariga boshlang'ich sinf o'qituvchisi bizga dars o'ta boshladilar. Sinfdoshimiz Davron o'zi kichkina bo'lsa ham, ustozning dars o'tishiga halal berib, to'polon qila boshladi. Bundan jahli chiqqan o'qituvchimiz:

– Karimov, darsdan chiqib ket. Dadangni olib kelmasang, darsga kiritmayman, – deb Davronni sinfdan chiqarib yubordi.

Davron shuni kutib turgan shekilli, yugurgancha tashqariga chiqib ketdi. Biroz vaqt o'tgach, Davron sinfdoshimiz Sardor bilan sinfga kirib keldi. Sardor darsga ozgina kech qolgan ekan. Hammamiz ularga tikilib qoldik. Sardorning bo'yi baland,

kostyum-shim kiyib olgani uchun Davrondan ancha kattaga o'xshardi. Qo'lida portfel o'rniga kattalar tutadigan papkani ko'rgan kishi Sardorni maktab o'quvchisi demasdi. Barchaning

o'ziga tikilib qolganini ko'rgan Davron:

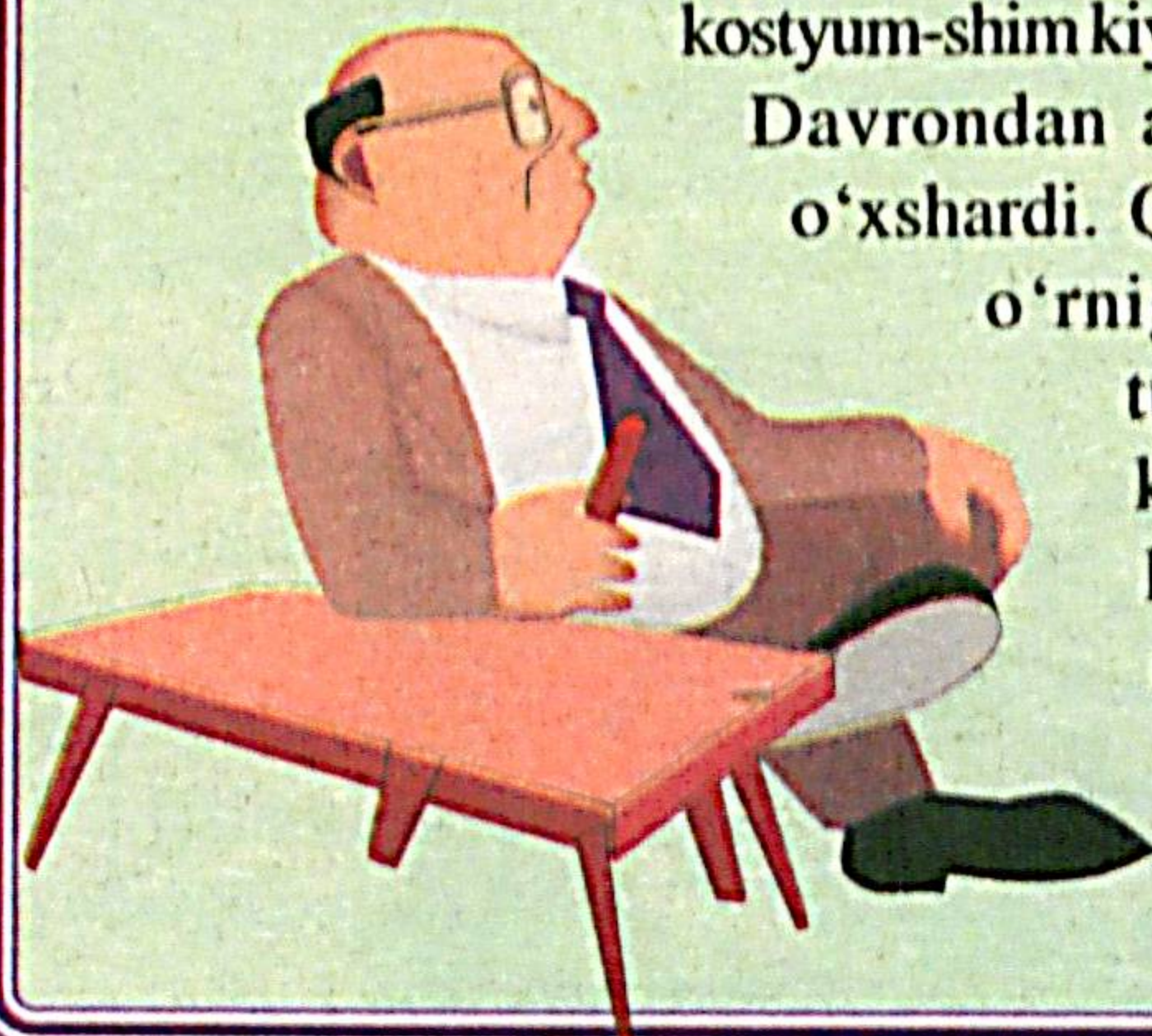
– Mana, ustoz, dadamni olib keldim, – dedi.

Ustoz Davronning gapiga ishonib, uning qiliqlarini Sardorga ayta boshladilar. Gaplarini tugatganlaridan so'ng, Davronga o'tirishga ruxsat berdilar. Shunda Sardor ham biroz darsni kuzatay, deb orqa partaga o'tirdi. Ustoz esa darsni davom ettirdi.

Dars so'nggida yo'qlama qilayotgan ustozimiz:

– Darsda Ismoilov bormi, kim o'zi u? – degan savollariga Sardor beixtiyor «Men», deb yubordi. Shunda hammasini tushunib yetgan ustoz Sardorga qo'shib Davronni yana qaytadan sinfdan chiqarib yubordi.

Gulhayo TO'RAQULOVA,
Mirzo Ulug'bek tumanidagi
148-maktab o'quvchisi

**SHODLIKLAGA
QO'SHILIB CHOPAMAN**

Mehrimni dengizga beraman,
U anglaydi mening ishqimni.
Unsiz pinhona sirlashgayman,
Qidiraman qirg' oqdan kimni?
Oshkora hayqirib to'fonga,
Yurakdan bo'shatdim alamni.
So'ngra, g'arq qilsin deb qa'riga,
Kaftiga uzatdim qalamni.

VATAN

Qalbim to'la zavq-u quvonchdan
Shodliklarga qo'shilib chopdim.
Nurga to'lgan tengsiz olamdan,
Men izlagan baxtimni topdim.

Vatan so'zi eslatar menga,
Beg'ubor bir tiniq buloqni.
Osmondagi quyosh nuriga,
O'xshataman ba'zan qishloqni.

Sadoqat A'ZAM qizi

**MATEMATIKA
FANI**

*Bola edim, zo'r edim
Botirman-u g'o'r edim.
Go'yo bir kun bir soat
O'tar, shuning o'zi baxt.*

*Dedim, ming bir fanni men
O'n yil emas, bir yilda.
Tezlik bilan o'rgansam
Atigi qirg' besh kunda.*

*Fanning siri ko'p ekan
Ichiga kiray desam.
Matematika bilan
Kalitin buray desam.*

*Abdumalik ABDUQAYUMOV,
Buxoro viloyati, Olot tumanidagi
34-maktabning
4-«A» sinf o'quvchisi*

**SHOXLIKLARIM
AYTGIM
KELYAPTI**

*Bahordagi do'l, yomg'ir bo'lib,
Erkalanib, zavqlarga to'lib.
Sho'xliklarim aytgim kelyapti,
Bolalikka qaytgim kelyapti.*

*Mittigina yulduzmi bo'lib,
Tun emas, tong, kunduzmi bo'lib.
Zavq-la qo'shiq aytgim kelyapti,
Bolalikka qaytgim kelyapti.*

*Ko'ksi olov, ham otash bo'lib
Pok dillarga dil tutash bo'lib.
Qayta o'sib, ungim kelyapti,
Boladayin kulgim kelyapti.*

*Umr shoshib o'tib bormoqda,
Ortga boqmay ketib bormoqda.
Bir yurakdan so'zlagim keldi,
Bolalikdan bo'zlagim keldi.*

Davron UMAROV

Tohir Mullaboyev qariyb 50 yildan beri sevimli gazetamiz «Tong yulduzi» bilan hamkorlik qilib keladilar.

Dastlabki maqola, she'r, topishmoqlari 1959-yildan chop etila boshlangan.

O'tgan davrda uning «Mo'jizalar olamiga sayohat», «O'tkir zehnlilar musobaqasi», «Quvnoq startlar»,

**BOLALIK MEHRI
BILAN**

«Assalom, koinot», «Yashil chiroq», «Qizlar davrasi» kabi qator ko'rsatuvlari efir yuzini ko'rdi.

T.Mullaboyev A.Navoiyning 525 yilligi munosabati bilan tayyorlangan «Assalom, Navoiy!» turkumidagi ko'rsatuvlari uchun xalqaro YUNESKO tashkilotining bronza medali va Diplomi bilan taqdirlandi.

2008-yil u jurnalistika sohasi bo'yicha «Antik dunyo» xalqaro ilmiy akademiyasining akademigi unvoniga sazovor bo'ldi.

T.Mullaboyev jurnalistika bilan bir qatorda, badiiy ijod bilan ham shug'ullanadi. «Turkiston farzandi», «Topishmoqlar», «Topgan topaloq», «Yo'l qoidasi – umr foydasi» kabi o'ndan ortiq kitoblari chop etilgan.

Bayram tabrigi uchun so'z Tohir Mullaboyevga:

– Jurnalist deganda, xalqimiz ko'z o'ngida el-u yurt quvonch va tashvishlariga sherik, doimo yaxshilik izidan yuruvchi behalovat inson namoyon bo'ladi. Shu bois, odamlar matbuotga, radio va televideniyeiga katta umid bilan qaraydilar. Ko'ngillarini ochadilar.

Shular haqida o'ylar ekanman, mehribon bobom Mullaboy otaning hikmatli so'zlari yodimga tushadi:

«O'g'lim, sen biror voqea, biror kishi haqida yozishdan oldin uni yaxshilab o'rgan. Ishchining oldiga borishdan avval uni ishlatadigan temir-tersagi haqida ma'lumot ol. Dehqon, bog'bon yoniga borsang, dehqonchilikdan xabaring bo'lsin. Ana shunda sen bilan suhbatdosh bo'lgan turli kasb egasi ko'nglidagi gapni gapiradi, o'z muammolari yuzasidan sen bilan bemalol dardlashadi. Shundagina sen maqolani ilhom bilan yozasan». Men ushbu hikmatli o'g'itdan yosh qalamkashlar ham ibrat olishlarini istardim.

Fursatdan foydalanib, jurnalistlik kasbiga mehr qo'ygan yosh qalamkashlarni bayram bilan qutlayman! Yurtboshimizga munosib farzandlar bo'lib kamol topishlarini istayman!

Tohir MULLABOYEV,
O'zbekiston milliy telëradiokompaniyasi,
«O'zbekiston» telekanali «Bolalar dunyosi»
ko'rsatuvi muharriri

**NEGA
«KURKA»?**

«Qishloq» so'zi lotincha so'z bo'lib, qishlash uchun joy degan ma'noni anglatadi.

Yaqinda Farg'ona viloyati, Beshariq tumanida joylashgan qishlog'im tarixini o'rganishga kirishdim. Birinchi galda uning nega «Kurka» nomini olganiga ajablandim. Qishlog'im o'tmishda ham hozirgidek gullab yashnagan ekan. Qishlog'imizdan o'tib ketayotgan karvon egalari uning chiroyini, ko'rkamligini ko'rib, «Ko'rkam» qishlog'i deb atashgan. Keyinchalik bu nom avloddan-avlodga o'tib, «Kurka» nomini olgan va hozirgi kunda shu nom bilan yuritiladi.

Qishlog'im yilning to'rt faslida ham o'z tarovatini yo'qotmaydi. Kelajakda bundan ko'rkamlashadi. Zamonaviy maktablar, kollejlilar va litseylar qad ko'taradi. Sport zallari, suzish havzalari ishga tushadi.

Diyora AKROMOVA,
yosh muxbir

**YURAGIMNING
BIR BO'LAGI**

**Yuragimning bir bo'lagi so'lim qishloq,
Shifobaxshdir sut-qatig'ing, qaynar buloq.
Durkun yurar yaylovlarda mol, qo'y, uloq,
Quchoqlaring muncha issiq, ona qishloq?!**

**Bog'laringda mevalaring hil-hil pishar,
Uning xushbo'y hidlari olamni tutar.
Polizlarda bolajonlar qovun quchar,
Ta'rif etolmayman seni, ona qishloq.**

**Soylaringda zilol suving oqar to'lib,
Yuguraman qirlaringga shaydo bo'lib.
Ortar dilda havas seni har gal ko'rib,
Qo'shiq kabi jaranglaysan, ona qishloq.**
*Gulmira CHINNIQULOVA,
Samarqand viloyati, Qo'shrobot tumanidagi
74-maktabning 8-sinf o'quvchisi*

**Yuguraman
poklikka mahtal**

**Gar qo'limga olsam men qalam,
Bitmoq bo'lib sha'ning uchun she'r.
Ko'nglim mulkin qiynatar alam,
Ayt, moziyni bilasanmi, der.
To'maris-u Shiroqni o'ylab,
Shijoatdan dars oldim beshak.
Amir Temur tarixin so'ylab,
Jasoratni o'rganmoq kerak.
Yulduzlarga tikilib bir dam,
Ulug'bekning ko'z yoshini ko'r.
Navoiyning ko'ngli to'la g'am
Bu savolni sen o'zingga ber.
Tarixingga ko'z tashlab bugun,
Jo'shqin mehning qo'msayman har gal.
Bobolarim pok ruhi uchun
Yuguraman poklikka mahtal.**

*Sarvinoz NARZIYEVA,
Buxoro viloyati, Buxoro tumanidagi
14-maktabning 7-sinf o'quvchisi*

UNUTMANGIZ

Erta tongda mayin sabo erkalatib salom berar,
Chug'urlashib qushlar nido solib bizga salom berar.
Quyoshning-da zarrin nuri asta tushib salom berar,
Shunday ekan, siz ham alik olishni hech unutmangiz.

Salom, deydi yo'lingizda chechaklar ham boshin egib,
Omon yuring, der yaproqlar mayin tabassumla kulib.
Kulib yuring, deb shivirlar majnuntollar qaddin bukib,
Siz-da tashakkur nazarin solishni hech unutmangiz.

Birdan shafaq mehmon bo'lib sizni yetaklay ketadi,
Hayal o'tmay ko'kda oy ham ohista qaray ketadi.
Yo'limizda sho'x shu'lasin shodon o'ynoqlab ketadi,
Siz ham ularga vafoli qolishni hech unutmangiz.

*Shirinjon TOSHXO'JAYEVA,
Yunusobod tumanidagi 83-maktabning
8-sinf o'quvchisi*

«Qishlog'im – qalb ardog'im» tanloviga

Pufakdan boshini, yog'ochdan tanasini yasadim, qosh-u ko'z chizib, libos kiydirdim, qarabsizki, «aktyorlarim» ham tayyor bo'ldi

JAHONGASHTA

QO'G'IRCHOQLAR

**Bolalar-e, bolalar, eshitmadim demanglar,
«Tong yulduzi» gazetasi tashabbusi bilan
yana bir yangi tanlov e'lon qilinyapti!**

Yozgi ta'til kunlarida yana qanday tanlov bo'ldi ekan-a, deya ajablanyapsizmi?

Xulosa chiqarishga biroz shoshmay tursangiz, hammasini aytib beraman.

Xorazmlik mashhur qo'g'irchoqboz va qo'g'irchoqsoz, O'zbekiston Badiiy Akademiyasi, «Hunarmand» uyushmasi, «Teatr ijodkorlari uyushmasi» a'zosi, «Jayhun» qo'g'irchoq teatrining badiiy rahbari Mansur Kuryazovni sizlarga tanishtirib o'tirishning hojati bo'lmasa kerak. Chunki u kishi haqida juda ko'p va xo'p yozilgan, ko'rsatuvlar tayyorlangan.

Orangizda usta akangiz qo'lida sayqal topgan qo'g'irchoqlarni tanimaydigan bolalar topilmasa ham kerak.

Qarang-a, Xorazmda shakllangan «Jayhun»ning tashkil topganiga ham hash-pash deguncha 20 yil bo'libdi-ya.

Quloq tutaylik-chi, Mansur aka teatr tarixi haqida nimalar derkin:

–Toshkent teatr va rassomchilik institutining ikki fakultetini imtiyozli Diplom bilan tamomlab, yangi ish boshlagan kunlarim. Qalbim ishtiyoqqa, g'ayratga to'la, nimalardir qilgim, yaratgim kelardi. Lekin o'sha nima edi?..

Bir kuni tuni bilan uxlamay chiqdim, xayolimga ajoyib fikr keldi. Bir hafta ichida «To'g'ri va Egri» nomli pyesa yozib, sahnalashtirdim. Pufakdan boshini, yog'ochdan tanasini yasadim, qosh-u ko'z

chizib, libos kiydirdim, qarabsizki, «aktyorlarim» ham tayyor bo'ldi. Ularni ko'tarib, Xonqa tumanidagi bolalar bog'chalariga oshiqdim. Surnaychi do'stim O'ktam Ro'zmetov ko'magida namoyish qilgan tomoshalarimiz hammaga manzur bo'ldi. Mahalladagi qariyalarning duolaridan, bolajonlar ko'zlaridagi quvonchdan, ularning samimiy olqishlaridan ruhlanib, an'anaviy o'zbek qo'g'irchoqbozlik san'atini o'rganishga, davom ettirishga astoydil bel bog'ladim.

MANSURBEKMI,

KORFARMON?..

«Jayhun» qo'g'irchoq teatri spektakllarini maroq bilan tomosha qiladigan kichkintoylar Mansur akani «Korfarmoron amaki» deb ham chaqirishadi. Boisi, u bolajonlar qarshisida tomoshabin, sozanda va qo'g'irchoqlarni birlashtiruvchi – boshlovchi aktyor, ya'ni Korfarmoron timsolida namoyon bo'ladi-da. Hozirda O'zbekiston madaniyat va sport ishlari vazirligi, xalq ijodiyoti, madaniy-ma'rifiy ishlar uslubiyat markazi qoshida tashkil qilingan Xonqa tumani madaniyat bo'limida faoliyat yuritayotgan qo'g'irchoq teatrini qo'g'irchoqlar fabrikasiga qiyoslash mumkin. Nasriddin Afandi, Kachalpolvon, Bichaxon kabi mitti odamchalar Gulzoda va Bibijon Kuryazovalar tikkan chiroyli liboslarni «kiyib olib», Germaniya, Fransiya, Ispaniya, Gretsiya, Rossiya, Taivand, Belgiya kabi davlatlarni kezib yurishibdi, desak ishonavering. Yana, ular shunchaki sayohatga borishadi-da,

deb o'ylamang. Parij shahrining qo'g'irchoqlar muzeyida, Belgiyaning Antverpen shahar etnografiya muzeyida, Yaponiyaning Xiroyama shahar muzeilarida ko'rgazmalar tashkil qilib, o'zbek madaniyati va san'ati namunalarini dunyoga ko'z-ko'z qilishyapti.

Yaqinda Mansurbek Kuryazov hamda uning shogirdlari Faxriddin Yoqubov, Ikrom Jumaniyozov, Boburbek Shavkatov, Azamat Safoyev yana bir xayrli ishga qo'l urishdi. Ular Xalq ta'limi vazirligi bilan hamkorlikda umumta'lim maktablari hamda maktabgacha tarbiya muassasalarida qo'g'irchoq teatrlari tashkil qilish-uchun milliy ertaklarimiz, afsona va rivoyatlarimiz qahramonlari aks etgan qo'g'irchoqlar to'plamlarini yaratishdi. Shuningdek, «Mehribonlik uy»lari, nogiron bolalar markazlariga «O'zing bo'ya!» nomli milliy o'yinchoqlar to'plamlarini sovg'a qilishdi.

Yaqinda ular poytaxtimizning 2200 yilligiga bag'ishlab tayyorlagan «Toshkent – ertaklar shahri» nomli ko'rgazmasini nafaqat kichkintoylar, balki ularning ota-onalari, buva va buvujonlari, hatto chet ellik sayyohlar ham maroq bilan tomosha qilishdi.

BICHAXON, KACHALPOLVON OROMGOHGA YO'L OLDI

Shu kunlarda Mansur akaning qo'g'irchoqlarini qidirib borsangiz, so'lim ogomgohlardan topasiz.

Kuni kecha tahririya-timizga qo'g'irchoqboz akamizning o'zlari kelib qoldilar. O'zbek

qo'g'irchoqbozlik san'ati ildizlari juda qadim-

qadimlarga borib taqalishi, Xorazmda

«Ashshadaroz», «Masxaraboz», «Polvon»

nomli qo'g'irchoq o'yinlari, Surxondaryo

tomonlarda marosimiy «Suvxotun» o'yinlari bo'lgani, hozirda

an'anaviy qo'g'irchoqbozlik san'ati faqat Buxoroda saqlanib qolgani

haqida, bu noyob san'at turi an'alarini biz ham davom ettirishimiz

hamda kelgusi avlodlarga ham yetkazishimiz lozimligi haqida

kuyunib gapirdilar. Ularni tinglab o'tirib, bizda bir ajoyib fikr tug'ildi:

gazeta orqali bir tanlov e'lon qilsak-chi!

– Ayni muddao bo'lardi-da, – fikrimizdan quvonib ketdi Mansur

aka. – Biz shu kunlarda ko'plab oromgohlarda tomoshalar

ko'rsataymiz. Oromgohlardagi «Mohir qo'llar» to'garagi a'zolari

ham tanlovda ishtirok etishsa, maqsadga muvofiq bo'lardi...

Bolalarning yozgi ta'til kunlarini mazmunli o'tkazish, maktablar qoshidagi «Mohir qo'llar» to'garaklari faoliyatini jonlantirish, qolaversa, o'quvchilarning murg'ak qalblarida milliy urf-odatlarimiz, an'ana va marosimlarimizga hurmat tuyg'usini shakllantirish maqsadida:

O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi, Respublika xalq ijodiyoti Markazi, Toshkent shahar xalq ta'limi Bosh boshqarmasi hamda Respublika bolalar va o'smirlar gazetasi «Tong yulduzi» hamkorligida «Mening malikam» tanlovini o'tkazadi.

Tanlov shartlari quyidagilardan iborat:

1. Bolalarning qo'lida bo'lgan mahalliy xom-ashyo (loy, qog'oz, yog'och, somon, mato va boshqa)lardan milliy ertaklarimiz qahramonlarini yaratish;

2. «Qo'g'irchoqlar malikasi» degan nomga munosib qo'g'irchoq timsolini yaratish;

3. Maktabi, mahallasi qoshida «O'yinchoqlar ustaxonasi»ni ochish;

4. Yaratgan o'yinchoqlarining bir nusxasini tahririyatga yuborish.

Tanlov 2010-yil 1-iyunda yakunlanadi.

G'oliblarni maxsus diplomlar, homiylar hamda mashhur qo'g'irchoqbozning sirli sovg'alari kutyapti.

Qadrdon gazetam

Jo'shqin, Temur Ubaydullo o'tirishardi. Mavluda Yusupova bosh bo'lgan qator o'rtasini Tursunoy Ahmedova, poygakni kamina egallagan.

Sulton Jabborning yoniga kelib-ketuvchi shoir-yozuvchilarning keti

borib, filologiya fanlari nomzodi bo'ldi, bir necha she'riy va ilmiy kitoblar chiqardi. To'garak a'zolari orasidan shunday qobiliyatli ijodkorlar yetishib chiqqani ayricha iftixor bag'ishlaydi ko'ngilga...

Gazeta tahririyatida o'tayotgan kunlarim bir-biridan maroqli edi. Vaqt o'tgani sezilmasdi. Endi oradan salkam qirq yil o'tgandan keyin burilib orqaga qarasa m, nafaqat kunlar, hatto

«AYBDOR» DARGOH

uzilmasdi. Quddus Muhammadiy, Po'lat Mo'min, Hakim Nazir, Tolib Yo'ldosh, Yo'ldosh Sulaymon, Miraziz A'zam, To'lqin, Barot Isroil, Habib Sa'dulla, Rauf Tolib... Safar Barnoyev esa «kunda-shunda»lardan edi. Jo'shqin bilan Temur Ubaydullo bosh ko'tarmay yosh qalamkashlarga javob yozadi. Biz esa har kuni keladigan qop-qop xatlarni saragini sarakka, puchagini puchakka ajratamiz. O'qiymiz, saralaymiz, bo'limlarga ajratamiz, nazoratga olamiz va natijasini kuzatamiz. Bosh muharririmiz Suhrob Yo'ldoshev masalani juda keskin qo'ygan: «Bitta maktub ham javobsiz qolishi mumkin emas!»

Tahririyat huzurida «Yosh qalamkashlar» to'garagi ham mavjud bo'lib, uning mashg'ulotlarini goh Jo'shqin, goh Temur Ubaydullo, goh Sulton Jabbor olib borar edi. Birda-yarim she'r-per mashq qilib turishimni bilgan Sulton Jabbor, shu soha ham egalik bo'lsin, deb o'yladi chog'i, to'garakni menga topshirdi. Men «jon-jon» deb rozi bo'ldim. Ko'rib-bilib yurardim, to'garak a'zolari orasida umidli bolalar ko'p edi. Kavsar Turdiyeva shularning biri bo'lib, beshinchi sinfda o'qiydigan bu qizchanning she'rlarini o'qigan kishi «tayyor shoir» deb o'ylardi. Hozirgi kunda Kavsaroyim ota izidan

yillar o'tgani ham bilinmabdi. Bu orada katta muxbir, bo'lim boshlig'i, keyinchalik Bosh muharrir bo'ldim.

Birinchi ish xona

go'yoki yozuv-chizuvni o'rgatuvchi maktab, kishini hayotga tayyorlovchi institut kabi aziz va qadrdon bo'larkan. Shu dargohda odam tanidim, olam tanidim, mabodo bitta-yarimtaga tanilgan bo'lsam, yana shu dargoh «aybdor». Yaxshi ko'raman bu gazetani. Qarzim ko'p undan...

9. Nashrdagi o'tgan tabarruk insonlarni yodga olishga bag'ishlangan rukn.
10. Biror muallifning ma'lum tartibda jamlanib nashr etilgan asarlari.
11. Asarning so'nggi qismi.
12. Yilning oy-kunlari, atoqli sanalar qayd etilgan jadval sifatidagi nashr.
13. Kitob varag'ining bir tomoni.
14. Eng birinchi darslik kitobi.
15. Kitobning ustki qismi.
16. Matbuot janri.

CHAYNVO'D

17. Asosan bolalar uchun asarlar chop etiladigan Toshkentdagi nashriyot.
18. Bosma asarlarini tayyorlash va chop etish bilan shug'ullanuvchi matbuot muassasasi.
19. Xalq og'zaki ijodiga xos, bolajonlarning sevimli sahifasi, jumboq.
20. Asarning alohida mustaqil bo'limi.
21. So'z ko'rki.
22. She'riyat sohasi.
23. So'z san'ati.
24. Biror asar tahlili bayon tilgan adabiy-tanqidiy maqola.
25. Kitobdagi bezatilgan suratli ko'rkam sahifa.
26. Nasriy asar turi.
27. Xorazm diyorida bunyod bo'lgan eng qadimiy kitob nomi.
28. Matni bosish usullaridan biri.
29. She'riy asar turi.
30. Matbuot asarlarini jamlovchi va ulardan keng omma foydalanishini tashkil etuvchi targ'ibot muassasasi.
31. Bosilib chiqqan nashrning miqdori, donasi.
32. Shoirning radif va qofiyalariga rioya etgan

UZOD YURT
UZODBEGI

Tug'ruqxonada oynasi
Ko'p narsaga yaradi –
Yoqubjon otam bizga
Pastdan kulib qaradi.
Ko'rdim Norposh buvimni,
Ko'rdim Bo'ston onamni,
Ko'rdim Oybek dadamni,
Niyozboshni – olamni.
Kelaverdi shundan so'ng
Bizni yo'qlab xolalar.
Amaki-yu ammalar,
Tog'a, jiyan, bolalar.
Bo'ston onam ularni
Tanishtirdi erinmay.
(Kindigimning qichishi
Shu payt qoldi bilinmay).
Tug'ilganim eshitib,
Hamma bo'ldi xursand, shod.
Bilib oldim shu kuni
Qo'yishlarin qanday ot.
Ozodbek degan ismim
O'zimga ham yoqdi xo'p.
Kuchimga kuch qo'shvoldim
Tushlik payti emib ko'p.
Yulduz opam gaplarin
Qulog'imga ilvoldim.
O'sha kuni miriqib
Sut ichishni bilvoldim.
Kattaman hozir ancha
Esli-hushli bolaman.
Yaqin kunlar ichida
Gapirib ham qolaman.

Abdurahmon AKBAR

Ardoqli yozuvchimiz, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist Abdusaid KO'CHIMOVning nomi nafaqat kattalar, balki Siz aziz bolajonlarga ham juda yaxshi tanish. Uning «Boychechak», «Baland tog'lar ostida» nomli asarlari asosida suratga olingan filmlarni maroq bilan tomosha qilgansiz-a? Lekin adibimizning bir necha yillar mobaynida sevimli gazetangiz «Tong yulduzi»ga Bosh muharrirlik qilganlaridan hammangiz ham xabardor bo'lmasangiz kerak.

1987-1990-yillar mobaynida Bosh muharrirlik qilgan Abdusaid akaning gazeta mazmun-mohiyati, mundarijasining yanada boyishi, o'quvchilari sonining ortishiga qo'shgan hissalarini beqiyos. Shu yillarda gazeta tashabbusi bilan respublika miqyosida o'tkazilgan birgina «Danak» tadbirini yodga olishning o'zi kifoya. Axir shu tadbir tufayli har yili bolalar to'plagan danaklardan tonnalab shifobaxsh yog' olinardi-da!..

Qadri ustozni kasb bayramlari bilan qutlab, maroqli xotiralarga sherik bo'ldik:

– «Tong yulduzi» (avvalgi «Lenin uchquni») gazetasi jamoasiga qo'shilgan kunlarimni sira unutolmayman. Bir xonada olti kishi o'tirardik. O'ngda adabiyot va san'at bo'limi boshlig'i Sulton Jabbor, chapda xatlar va ommaviy ishlar bo'limi boshlig'i Mavluda Yusupova. Har bo'limning xodimlari o'z rahbarlari qatorida – Sulton Jabborning yonida

Belgilangan xonadan soat mili yo'nalashida raqam atrofiga:

1. Nashr tahririyati tarkibida jurnalist sifatida faoliyat olib boruvchi ijodkor.
2. Davriy matbuot nashri turi.
3. Ma'lum bir kasb, soha tartib qoidalari bayon etilgan qo'llanma nashri.

4. Sahifani bezatuvchi san'atkor.
5. Nashrdagi biror kishi yoki soha odamlarini muborakkob etish rukni.
6. Mushtariylarning dil izhori.
7. Hayot ko'zguisi, kunladik nashr.
8. Targ'ibot, axborot yoki reklama maqsadidagi qisqa matnli surat.

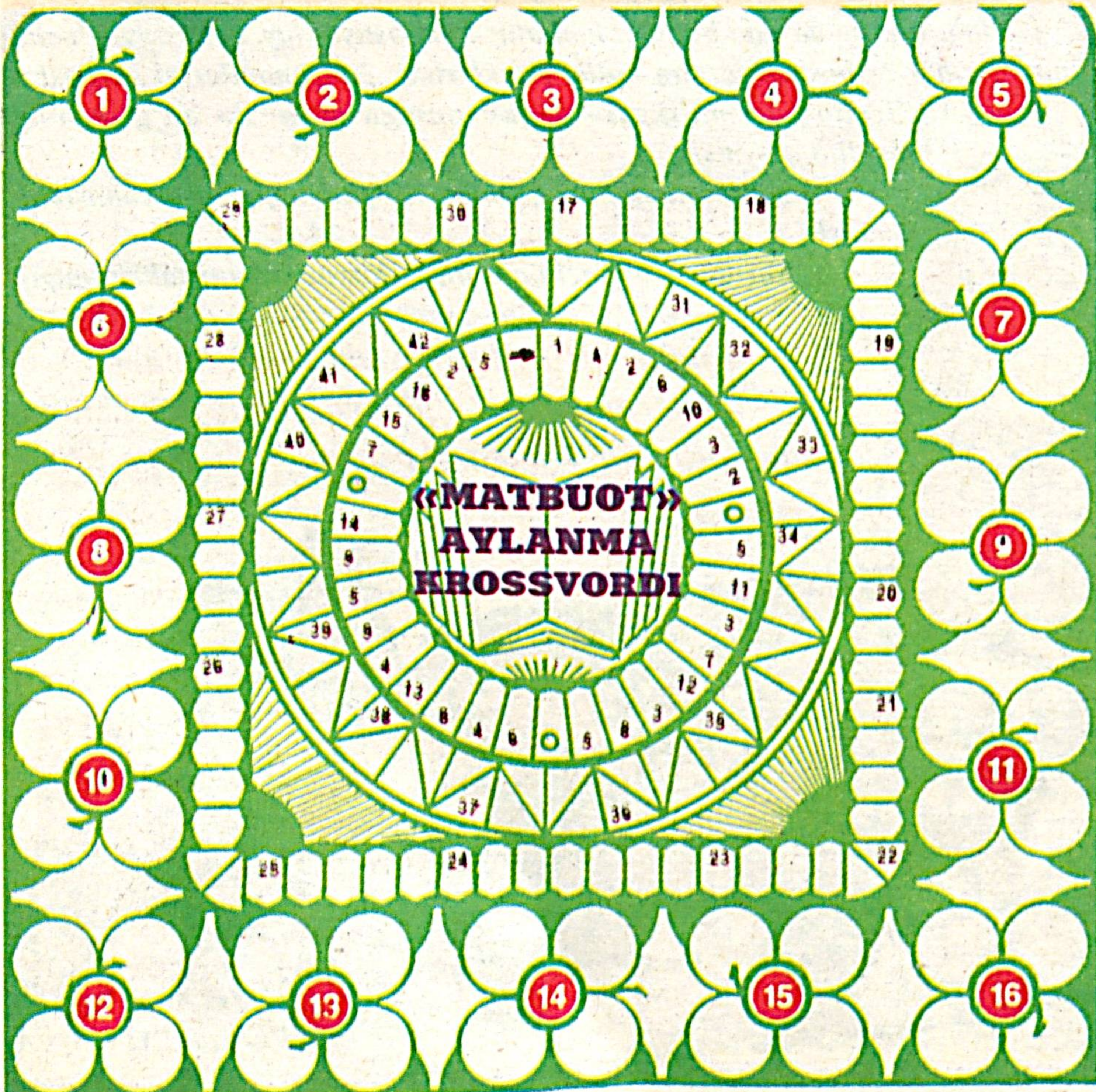
holda alifbo sirasi bilan tartib etilgan she'rlarining to'liq to'plami.

33. Adabiy ijod sohasi.
34. Asarning dastlabki, boshlanish qismi.
35. Avlodlardan ajdodlarga o'tib kelgan ibratli hikoya, rivoyat.
36. Asosan ijtimoliy-siyosiy, huquq sohaslariga oid asarlar chop etishga ixtisoslashtirilgan poytaxtimizdagi nashriyot.
37. O'zaro bog'liq bo'lgan, yaxlitlikni tashkil etgan bir necha asar.
38. Ajdodlardan qolgan ilmiy, adabiy, madaniy boylik.
39. Asar nomi.
40. Adabiy asarlar ijodkori.
41. Aruz vaznidagi asarning bir butunlikni tashkil etgan ikki misrasi.
42. Badiiy asarda voqeaning rivojlana borishiga sabab bo'luvchi hodisa.

MUANNONOMA

- Kalit so'zlar:
1. Nashrga avvaldan a'zo bo'lish – 3, 6, 10, 9, 4.
 2. Yozuvda foydalangan asar – 1, 4, 2, 9.
 3. Badiiy ijod sohasi – 11, 4, 9, 8.
 4. Ado etilishi majburiy bo'lgan vazifa – 6, 10, 8, 13.
 5. Shon-shuhrat, mashhurlik – 7, 3, 9, 14.
 6. Nashrdan foydalanishni osonlashtirish maqsadida berilgan yordamchi ma'lumot turi – 12, 15, 8, 16, 4, 2, 12, 5, 13.
- Endi shaklning o'rta qismidagi aylanalarda berilgan raqamlarni kalit so'zlari javoblaridagi mos harflar bilan almashtirib, muammonomani hal eting. Bunda ulardan ibratli so'zlarni bilib olishga muvaffaq bo'lasiz.

Foziljon ORIPOV tuzdi

Bolalar, sizning orangizda futbol o'yiniga qiziqmaydiganlari juda kam topiladi. Qolaversa, bozor-u do'konlardan orqasiga mashhur dunyo yulduzlarining rasmi tushirilgan futbolkalarni izlab, topib kiyib yurishingizdan ham bu o'yinga bo'lgan mehringiz va o'ta qiziqishingiz yaqqol seziladi.

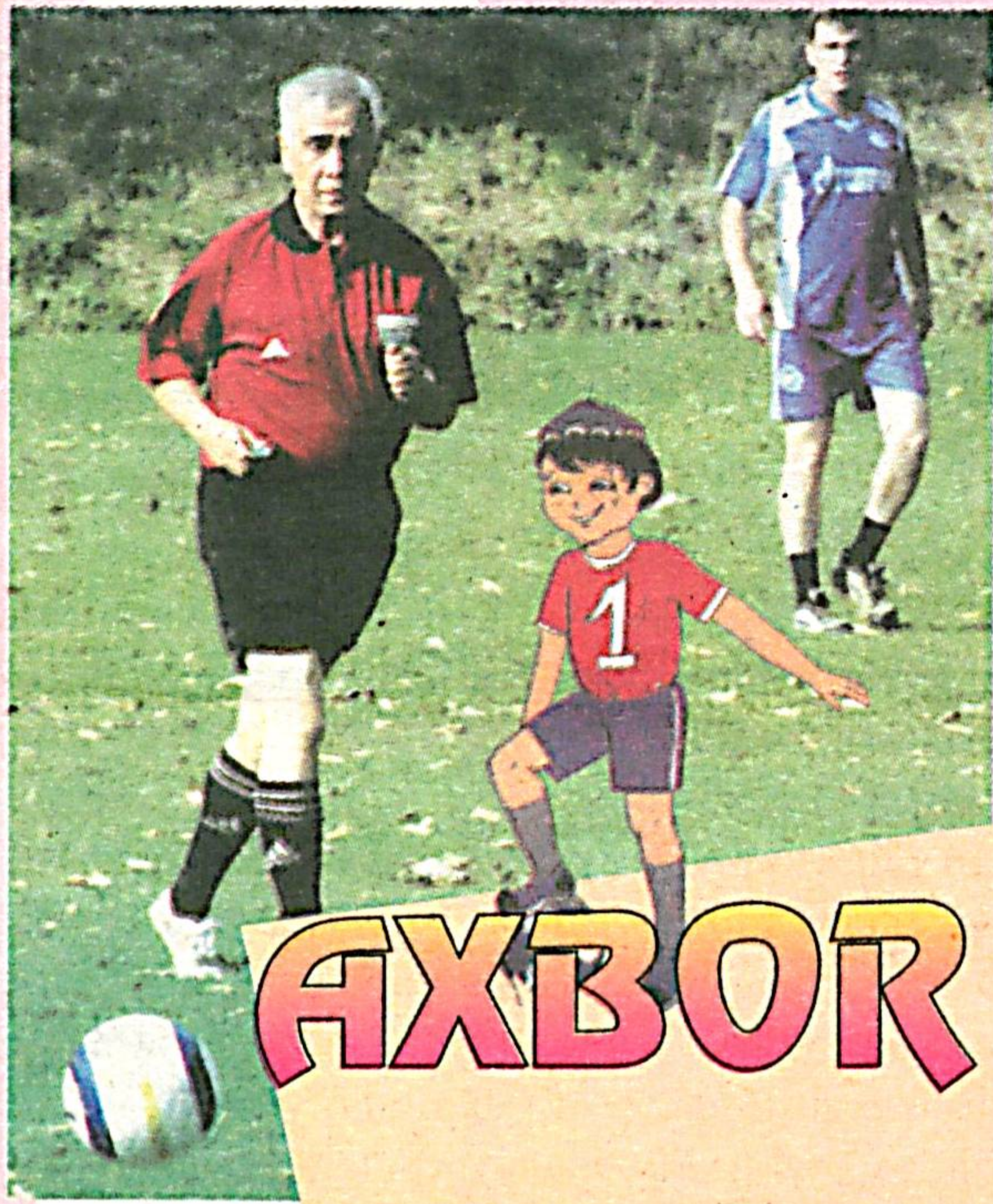
Futbol o'yinini tomosha qilish haqiqatan ham maroqli, ammo, futbolni sharhlovchilarsiz tasavvur etishingiz qiyin. Mashhur futbol sharhlovchisi Axbor aka Imomxo'jayevni O'zbekistonda tanimaydigan odam yo'q. Ota-onangizdan u kishi haqida so'rasangiz, savollaringizga to'lib-toshib javob beradilar.

Gazetamizning bugungi sahifasida siz O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi, mamlakat jurnalistlarining «Oltin qalam» milliy mukofoti sohibi, futbol bo'yicha Respublika toifasidagi hakam, taniqli sport jurnalisti, betakror futbol sharhlovchisi Axbor aka bilan yaqindan tanishasiz va ko'p narsani bilib olasizlar, deb umid qilamiz.

Axbor Imomxo'jayevning «Futbol– quvonchim, dardim, faxrim», «Maftuningman, futbol», «O'zbekimning Mirjaloli» nomli kitoblari o'z muxlislarini topgan.

1. UYQUSIDA HAM FUTBOL...

U bolaligidanoq yumaloq to'pning sehidan zavq olib ulg'aydi. Mahallada garchi chiroyli stadion bo'lmasa ham, har kuni uylari yonida

mahalla bolalarining tuproqqa belanib futbol o'ynaganliklarini hozir ko'pchilik eslaydi. Ayniqsa, futbol o'yiniga hammadan ko'p qiziqadigan, tengdoshlarini uyma-uy chaqirib, maydonga to'playdigan bu bolakayning bunchalik futbolga mehr qo'ygani, albatta, onasiga tashvish orttirar, ovqatlantirish yoki uy yumushlariga jalb etish uchun uni ko'chadan topib kelish juda qiyin bo'lardi. «Axborjon, kech tushdi, yuraqolgin uyga», degan ovozni eshitgan bola onasiga istar-istamas ergashib uyga kelardi. Albatta, uning qo'lida o'zi yaxshi ko'radigan, uni hech kimga ishonmaydigan koptogi ham birga bo'lardi. Ovqat mahali ham to'piga qarab-qarab qo'yardi. Qaniydi, qorong'i tushmaganida, onasi chaqirmaganida yana maydonda mazza qilib to'p surardi. Eng qizig'i, to'pi bilan birga yotadigan bu bolakayning tunda ko'radigan tushlari ham aynan futbol haqida ekanligiga nima deysiz? Hatto uyqu aralash «goll» deya alahsirashlari ham ota-onasini unchayam tashvishlantirmay qo'ydi. Chunki yosh Axborni futbol mehri kun sayin, lahzalar sayin butun sehri bilan o'ziga maftun etib borardi.

2. IPSIZ BOG'LANGAN EDI

Bolalikning orzularga to'la jajji yuragi yillarni ortda qoldirib maktab tomon otlandi. Baxti bor ekan, uddaburon jismoniy tarbiya o'qituvchisi ishga kelib, bolalarni futbol olamiga yetakladi. Ammo bugungidek stadionlar yo'q edi. Bu holdan tirishqoq o'qituvchi o'zini aybdordek sezdimi, maktabda sport maydonchasini tashkil etishga astoydil kirishdi. Mahalla ahli ham bosh qo'shdi. Jonkuyar ustoz David Javadov esa tong otib, tun botguncha bolalar bilan maydonni tekislash, unga

ajriq ekish, parvarishlash, voleybol, futbol to'rlarini o'rnatish bilan band bo'ldi. Nihoyat, maktabdagi stadion bitib, futbol to'garaklari ish boshladi. Qo'lbola stadionda endi qo'shni maktab bolalari bilan o'rtoqlik uchrashuvlarini o'tkazila boshlashdi. David aka goho maydonda hakamlik qilar, goho bolalar bilan to'p tepardi. Bolalar ustozga ergashib, uning har bir qadamidagi ezgulik ishlaridan o'rnak olishga intildilar. Eng muhimi, o'zlarining eng yaqin do'stiga aylangan David akani bir kun ko'rmasalar, sog'inib qolishardilar. Xullas, maktabdagi sport hayoti Axborjon va uning do'stlarini futbol dunyosiga ipsiz bog'lab qo'ydi.

3. ORZULAR POYONDOZI

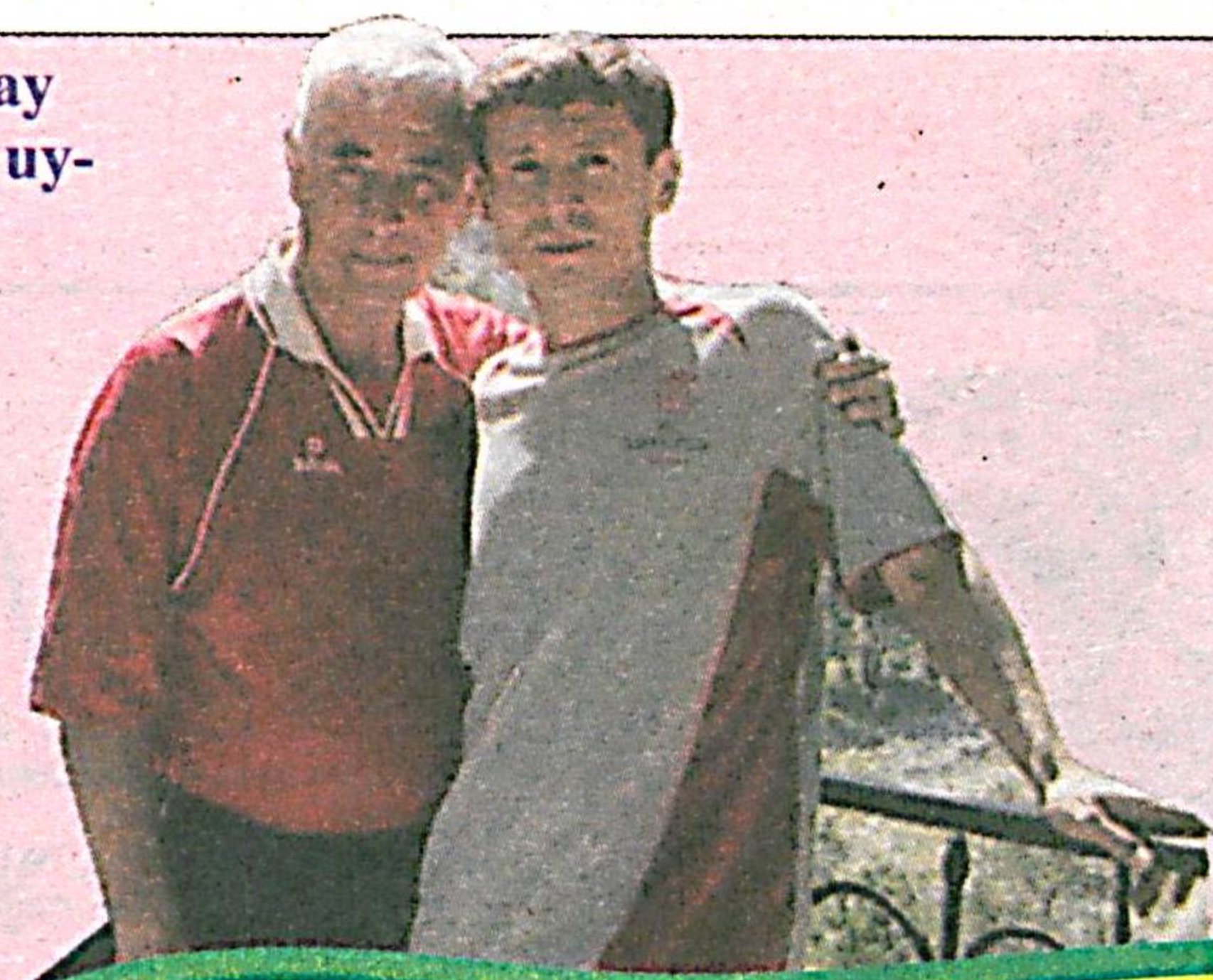
Birinchi murabbiy Albert Sodiqovning izidan borgan Axborjon pedagogika bilim yurtiga o'qishga kirdi. Jismoniy tarbiya va sport bilan shug'ullanishni kanda qilmadi. Dargohda futbol maydoni yo'q edi, demak, David akadek jonkuyar o'qituvchi bu yerga stadion qurmagan bo'lsa, ne qilsin?! Nachora, talabalar bo'sh vaqtlarini voleybol o'ynashga sarflashardi. Bilim yurtini a'lo baholarga tamomlagan, g'ayrati to'lib-toshgan Axborjon nihoyat, maktabga jismoniy tarbiya o'qituvchisi bo'lib keldi-yu, David akadek ustoz bo'lishni diliga tugdi. Bolalar uning jon-u dili edi, sinfidagi o'quvchilar bilan avvaliga o'zaro musobaqalar uyushtirib, merganlik to'ragaragini tashkil etdi. Tinimsiz izlanishlar natijasida tumanda II o'ringa sazovor bo'lishdi. O'zgarish

qishlog'idagi 83-maktabda uni bugun ham eslashadi.

Maktab stadioni bor, ammo sport zali yo'q edi. Axbor aka tashabbusi va taklifi bilan maktab sport zali qurib bitkazildi. Bu xayrli ishni maktab direktori ham, hasharchilar ham qo'llab-quvvatlab turishdi. Maktab atrofidagi olcha daraxtidan olinadigan hosil mablag'ining shu ishlarga sarflanishi an'anaga aylangandi. Maktabda hashar yo'li bilan qurilgan ushbu sport zalini hatto o'sha yili Moskvadagi «Fizkultura va maktab» jurnalida e'lon qilinishi barchaning ko'nglini tog'dek ko'tardi. Bunday tashabbus yildan-yilga o'sib bordi. Maktab o'quvchilari tumanda, viloyatda sport turlari bo'yicha birinchilikni qo'ldan berishmadi. Respublika o'quvchilarining «Quvnoq startlar» sport musobaqasining eng faollari bo'lishdi. Maktabdagi namunaviy sport hayoti oynayi jahon orqali bir yilda olti marta namoyish etildi. Jahon rekodchilaridan Erkin Karimov, shashka bo'yicha besh karra jahon chempioni Ozoda Ahmedova bilan uchrashish o'sha paytda bolalarga olam-olam quvonch ulashdi. Ayni kunda Axbor aka singari jismoniy tarbiya o'qituvchilari yurtimizda ko'plab topiladi. Ulardan Bahrom Karimbekov, To'liqin Haydarovning maktab jismoniy tarbiya darslaridagi yuqori bilim va tajribalarini respublika miqyosida ommalashtirilsa arziydi...

4. QAY BIRINI AYTSAM EKAN?!

Axbor akadan shogirdlari haqida so'raganimizda: «Qay birini aytsam ekan?» deya uzoq o'yga toldilar. Darvoqe, Axbor akaning o'zi singari kuyunchak izdoshlari talaygina. Ular bugun yurtimiz sport hayotida ibratli faoliyat ko'rsatmoqdalar. Davlat Turdialiyev, Rahmonqul

Axbor aka «O'zbekimning Mirjaloli» kitobini tayyorlash uchun Vladi Kavkazga borgandi...

Boltayev, Husan Temirov, Anatoliy Kovalenko, Radik Sirojiddinov, Nazir Rizametov, Vladislav Seytlin, Nurali Ahmedov kabi ko'plab nomlarni davom ettirish mumkin: Axbor aka bugun nafaqada, ammo bir qarasangiz, Jizzaxning Baxmal tumanidagi bolalar turnirida, yana izlab qo'nqiroq qilsangiz, Xorazmda, Andijon, Namangan, Qo'qon hamda Qashqadaryoda ekanligiga guvoh bo'lasiz. O'zbek futbol faxriylari haqida kitob yozmoqdalar. O'zbekiston futbol federatsiyasi rahbariyati bunday nozik va jiddiy ishni aynan u kishiga behudaga yuklamagan. Kuyunchak murabbiy iste'dodli bolalarni izlashni, seleksiya ishlarini yanada rivojlantirish kerakligini bot-bot takrorlaydilar. 2012-yilda o'zbek futbolining 100 yilligini munosib kutib olishga shay turgan Axbor aka, ayni damda o'z uyida o'zbek futboliga bag'ishlangan uy-muzeyini tashkil etish ishlari bilan band. Muzei eksponatlari orasida «Paxtakor» stadionining ilk ko'rinishini, «Paxtakor-79» aviahalokati vaqtida kuyib, kulga aylangan matolar, noyob fotolavhalarni va ko'plab diqqatga sazovor lavhalarni ko'rishingiz mumkin. Axbor akadan: – Bo'sh vaqtingizda nimalar bilan shug'ullanasiz? – deb so'raganimizda: – Bo'sh vaqtning o'zi bormikin?– deb kuldilar. Chindan ham u kishining ijodxonasida hayot qaynaydi. Muzei eksponatlar to'plashdan charchamagan ustoz-murabbiy O'zbekiston futbol faxriylari haqida «Futbol-chi

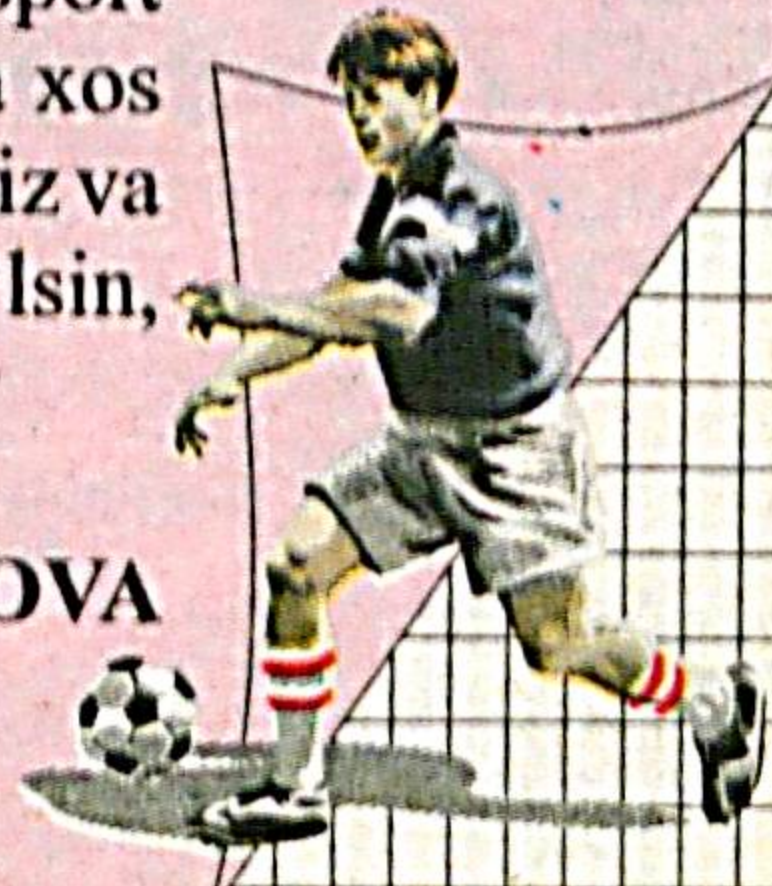
otaxonlar
to'p
tepganda»
kitobini
nashrga

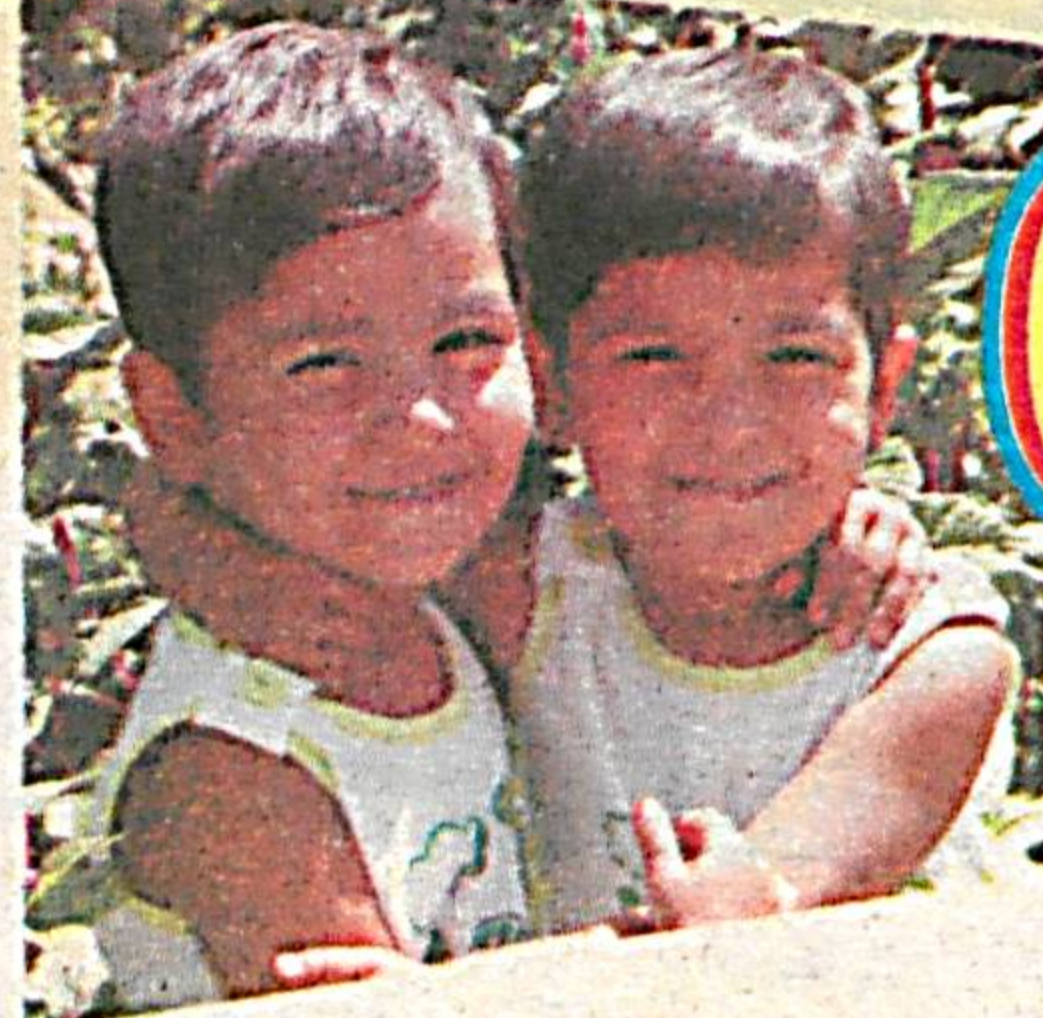
tayyorlamoqdalar. Kitobda o'zbek futbolida yorqin iz qoldirgan Mixail An, Fyodorov, Ashirov, Krasniskiy, Oleg Motorin, Sirojiddin Bozorovning biz o'rganmagan qirralarini o'qiyimiz. Albatta ezgu ishlardan charchamang, Axbor aka!

5. BAXT MAYDONIDAGI TAXT

Ko'rdingizmi, bolajonlar! Hayotda mehnat qilgan, izlangan kam bo'lmaydi. Menimcha, baxt aslida mehnat quchog'ida kamol topadi. Keksalik baxti, rohati esa insonni aziz qiladi. Bugun o'zbek futbolining jonkuyari Axbor ota Imomxo'jayev farzandlar baxtidan mamnun. Axir quvonmay bo'ladimi: o'g'illari Abrorjon «Navro'z» radiosi bosh muharriri, Zafar esa O'zbekiston televideniyesida sport sharhlovchisi, nabiralardan Diyor Imomxo'jayev O'zbekiston jahon tillari universitetining jurnalistika fakultetida tahsil olish bilan bir qatorda, «Navro'z» radiosininshg «Futbol chorrahalarida» tahliliy eshittirishi muallifi. Diyorbekning ispan tili, Donyorni esa xitoy tilini mukammal o'rganishlaridan boboning boshi osmonda. Shohsanam va Shahzoda musiqa maktabiga qatnashadi. Yana bir nabiralari Behzod yaqinda bo'lib o'tgan karate bo'yicha O'rta Osiyo va Qozog'iston mamlakatlari xalqaro turnirida oltin medal bilan taqdirlandi. Imomxo'jayevlar sulolasining bir kuniga nazar solsangiz, ulardagi mehnatkashlik, ijodkorlik va sport hayotining haqiqiy fidoyilariga xos shijoatdan quvonasiz, faxrlanasiz va shundaylar baxtimizga bor bo'lsin, omon bo'lsin, deysiz!

Ma'mura MADRAHIMOVA

QIZLAR AKADEMIYASI

BAXSHICHILIKNI O'RGANAYOTGAN QIZ

Mening aziz, ko'ngli o'zidek oppoq qizlarim! Oralaringizda umidli yoshlar, iqtidorli talabalarni juda ko'plab uchratish mumkin. Biz bundan behad quvonamiz. Shulardan biri bilan sizlarni tanishtirmoqchiman. Zulfiya nomidagi Davlat mukofotining fan yo'nalishi bo'yicha sovrindori termizlik Gulniso Taydaliyeva ko'plab yutuqlarga erishayotgan iqtidorli, zukko qizlarimizdan.

Gulniso O'zDJTU xalqaro jurnalistika fakultetining 1-bosqich talabasi.

Uning «Surxon chashmasi» nomli ilk she'riy to'plami, 2007-yilda esa «Orzularim» kitobi nashr etildi.

Surxon vohasi qadimdan baxshi va shoirlar yurti hisoblanadi. Qalblarni junbushga keltiruvchi xalq og'zaki ijodiga nisbatan qiziqish hozir ham aslo susaygani yo'q. Elning yaxshi kunlari, bayramlari, to'ylari baxshilarsiz o'tmaydi. Ular bor joyda gurung, o'yin-kulgu, hazil-mutuyibalar avj oladi.

Viloyat va Respublika tanlovlarida ishtirok etib, necha yillardan buyon surxondaryolik baxshi shoirlarning ijodini o'rganish bilan shug'ullanib kelib, ko'plab yutuqlarni qo'lga kiritdi.

Uning bu yutuqlarga erishishida ota-onasi hamda Termiz Davlat universiteti qoshidagi Termiz akademik litseyidagi ustozlarining o'rni beqiyos.

– O'z baxshichilik san'atim bilan elga foydam tegsa, o'zimni baralla baxtiyor qizman, deya olaman, – dedi u va barcha jurnalistlarni kasb bayramlari bilan tabriklashni ham unutmad.

– Tezroq bo'l, dugonajon, uyda yumushlarim qolib ketdi...

TAHRIRIYATDAN:

Tahririyatimizga bunday mazmundagi maktublar ko'plab kelmoqda. Jumladan, Dilnavoz Saidova, Gulbahor Begimqulova, Mushtariy Qobilova ham foydali maslahatlar hamda kiyinish odobi haqida maktublar yo'llashgan.

Mening shirindan-shakar, lobar qizaloqlarim, ertaga Siz ham bir uying bekasi bo'lasiz. Ochiq-sochiq emas, orasta va sipo kiyimlar kiyib, atrofdagilarning ko'zini quvnatib, mehrini oshirib yurishga nima yetsin?!

– Sochingizga havasim kelyapti, opajon!

«MAGNIT DOSKA»

Sahifamizning yana bir mehmoni Zulfiya nomidagi Davlat mukofotining ta'lim yo'nalishi bo'yicha sovrindori Sevara Alijonova bilan yosh muxbirimiz Nigora Mirsodiqova suhbatlashib qaytdi:

– Sevara, ta'lim yo'nalishi bo'yicha nimalar yaratyapsiz?

– Men «Magnit doska» loyihasini yaratdim. Undan o'quvchilar matematika, geometriya, fizika, kimyo va ingliz tili fanlaridan dars jarayonida foydalanishlari mumkin.

– Yana nimalarga qiziqasiz?

– Til o'rganishga

IXTIROCHISI

qiziqaman. Kitob o'qish jon-u dilim. Ayniqsa, Erkin Vohidov, Muhammad Yusuf, Abdulla Oripov, Zulfiyaxonim ijodiga hurmat bilan qarayman. She'rlarimni ingliz tiliga tarjima qilganman. Bu she'riy tarjimalarim «Yoz kechasi» hamda «Yangi yil orzusi» deb nomlanadi. Hozirda xitoy va turk tillarini o'rganyapman.

– Bundan asosiy maqsadingiz?

– Kelajakda o'zbek shoir va adiblarining asarlarini ko'plab chet tillariga tarjima qilib, o'zbek adabiyotining jahonda o'z o'rni

va muxlislarini topishiga hissa qo'shishniyatidaman.

– Shu kungacha yana qanday tanlovlarda ishtirok etgansiz?

– 2007-yili fan Olimpiadasida qatnashib, ingliz tili fanidan 2-o'rin, 2008-yil o'zbek tili bo'yicha 3-o'rinni oldim. «Yulduz bo'lib qolgim keladi», «Dilbandingga aylandim, Vatan!» nomli kitoblarim chop etilgan.

– Nafis qalbingizni she'riyatga bo'lgan oshnolik aslo tark etmasin!

Bu so'zlarimni quloqqa olish-olmaslik sizning ixtiyoringizda. Lekin hayot tajribalaridan kelib chiqib, sizlarga ozgina nasihat qilish, to'g'ri yo'lga solish bizning, ota-onalaringizning burchimizdir. Niyatimiz, aziz qizlarim, nozik dilingizga ozor yetmasin, sizga ozor yetsa, bizning yuragimiz og'riydi. Atrofdagilarga hurmat bilan qarasangiz, sizga ham albatta hamma hurmat va e'tibor bilan qaraydi. Zero, qiz bola baxtini o'z qo'li bilan yaratadi. Sizing baxtli va omadli bo'lishingizni esa chin dildan istaymiz.

MANZURABONU tayyorladi

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:
Zuhra MUHSIMOVA,
Elyor ESHCHONOV
Navbatchi:
Ma'mura MADRAHIMOVA

Gazeta
O'zbekiston
Matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
G'ayrat SHOUMAROV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Odina JAMOLDINOVA,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzillimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy
uyida chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 57845
Buyurtma N: J 7604